Stichting Alterius
te Heerlen

JAARVERSLAG 2022

Stichting Alterius
Kloosterkensweg 6
6419 PJ Heerlen

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

INHOUDSOPGAVE

A	**BESTUURSVERSLAG**	**PAGINA**
	Bestuursverslag	1
	Financiële positie	43
	Resultaat	44
	Kengetallen	45
B	**JAARREKENING**	
B1	**Grondslagen voor de jaarrekening**	46
B2	**Balans per 31 december 2022**	50
B3	**Staat van baten en lasten 2022**	52
B4	**Kasstroomoverzicht 2022**	53
B5	**Toelichting op de onderscheiden posten van de balans**	
1.1	Materiële vaste activa	54
1.2	Vorderingen	55
1.3	Liquide middelen	55
2.1	Eigen vermogen	56
2.2	Voorzieningen	57
2.3	Kortlopende schulden	58
	Model G: verantwoording subsidies OCW	59
	Gebeurtenissen na balansdatum	60
B6	**Niet uit de balans blijkende verplichtingen**	61
B7	**Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten**	
3.1	(Rijks)bijdragen OCW	62
3.2	Overige overheidsbijdragen	62
3.3	Overige baten	62
4.1	Personele lasten	63
4.2	Afschrijvingslasten	64
4.3	Huisvestingslasten	64
4.4	Overige instellingslasten	64
4.5	Leermiddelen	65
5	Financiële baten en lasten	65
	WNT	66
	(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten	71
	Overzicht verbonden partijen	73
C	**OVERIGE GEGEVENS**	
C1	**Controleverklaring**	73
	Ondertekening van de jaarrekening	77
	BIJLAGEN	
D1	**Gegevens over de rechtspersoon**	78

Qconcepts
dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Bestuursverslag

Stichting Alterius

2022

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Inhoudsopgave

Voorwoord **4**

1. Het schoolbestuur **6**
1.1 Profiel 6
1.1.1 Missie & visie 6
1.1.2 Kernactiviteiten 6
1.1.3 Strategisch beleidsplan 6
1.1.4 Toegankelijkheid & toelating 7
1.2 Organisatie 7
1.2.1 Contactgegevens 7
1.2.2 Overzicht scholen 7
1.2.3 Juridische structuur 7
1.2.4 Organisatiestructuur 7
1.2.5 Governance Code 8
1.2.6 Functiescheiding 8
1.2.7 Bestuur 8
1.2.8 (Gemeenschappelijke) medezeggenschap 8
1.2.9 Horizontale verbinding en verbonden partijen 9
1.2.10 Klachtenbehandeling 11

2. Verantwoording beleid **12**
2.1 Onderwijs en Kwaliteit 12
2.1.1 Algemene ontwikkelingen 12
2.1.2 Laatste staartje van het coronavirus? 13
2.2 Onderwijs Alterius 14
2.2.1 Opleiding 14
2.2.2 Onderwijsruimten 14
2.2.3 Socialisatie 15
2.2.4 Persoonsvorming leerlingen 15
2.2.5 Kwalificatie 15
2.2.6 Kwaliteitszorg 16
2.2.7 Maatschappelijke betrokkenheid 18
2.2.8 Onderwijsresultaten 20
2.2.9 Internationalisering 28
2.2.10 Digitalisering en ICT 28
2.2.11 Inspectie 29
2.2.12 Visitatie 29
2.2.13 Onderzoek 29
2.2.14 Passend onderwijs 30
2.2.15 Verantwoording NPO 31
2.3 Personeel & professionalisering 31
2.3.1 Doelen en resultaten professionalisering 31
2.3.2 Toekomstige ontwikkelingen 32
2.3.3 Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis 33
2.3.4 Uitkeringen na ontslag 34
2.3.5 Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders 34
2.3.6 Strategisch personeelsbeleid 34
2.3.7 Sociaal Veiligheidsplan 35

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.4 Huisvesting en Facilitaire zaken 36
2.4.1 Doelen en resultaten 36
2.4.2 Toekomstige ontwikkelingen 36
2.4.3 Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen 37
2.5 Financieel beleid 37
2.5.1 Doelen en resultaten 37
2.5.2 Normatief publiek eigen vermogen 38
2.5.3 Meerjarenbegroting 38
2.5.4 Investeringsbeleid 39
2.5.5 Treasury 39
2.5.6 Allocatie van middelen 40
2.5.7 Onderwijsachterstandenmiddelen 42
2.6 Continuïteitsparagraaf 42
2.6.1 Intern risicobeheersingssysteem 42
2.6.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden 43
2.6.3 Huisvestingsbeleid en financiering daarvan 45
2.6.4 Overige voorgenomen investeringen en projecten 45
2.6.5 Contractactiviteiten en derde geldstroomactiviteiten 45

3. Verantwoording van de financiën 46
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief 46
3.2 Staat van baten en lasten en balans 47
3.2.1 Analyse resultaat 2022 t.o.v. begroting 48
3.2.2 Analyse resultaat 2022 t.o.v. 2021 48
3.2.3 Analyse meerjarig resultaat 2023 t/m 2025 48
3.2.4 De belangrijkste mutaties in de balansposten 2022 49
3.2.5 De belangrijkste ontwikkelingen in de meerjarenbalans 50
3.2.6 De belangrijkste ontwikkelingen in de kasstromen 50
3.2.7 Investeringsbeleid 50
3.2.8 Financieringsbehoefte 50
3.3 Financiële positie *) 51
3.3.1 Reservepositie 51
3.3.2 Bezwaarprocedure nieuwe bekostigingssystematiek 52

4. Toezicht 52

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Voorwoord

Dit verslag beschrijft het jaar 2022. Het jaar waarin ik ben gestart als directeur-bestuurder van Alterius, een gezonde en fijne organisatie. Dat fijne zit vooral in de type collega (gepassioneerd, deskundig en loyaal) en de type leerling (kwetsbaar en eigengereid) die ik elke dag weer mag ontmoeten.

Alterius beweegt zich in een veelvoudig, complex en dynamisch krachtenveld. Het onderwijs beweegt richting inclusiever onderwijs met een stevige vereveningsopdracht, de jeugdzorg richting ambulantisering en normalisering van zorg. Dat alles in combinatie met grote sociaaleconomische vraagstukken. We voorzien een oplopend lerarentekort, dat geldt ook voor aanverwante sectoren als zorg en welzijn. Onze doelgroepen worden complexer, behandelduren worden korter en wachttijden op zorg langer. En daarmee de verdergaande noodzaak en kans tot integrale samenwerking met zorgpartijen. Dat maakt me trots op de resultaten die we in 2022 bereikt hebben.

De samenwerking tussen Buitenhof-Bernardinus is hier een mooi voorbeeld van. Daar wordt ernaartoe gewerkt dat zoveel mogelijk leerlingen gaan schakelen naar het reguliere havo-onderwijs van het Bernardinuscollege. In 2022 zijn de leerlingen ingeschreven in het reguliere onderwijs, de komende jaren blijven Buitenhofdocenten en -begeleiders betrokken om een succesvolle implementatie binnen Bernardinus en schoolsucces van de leerling te borgen. Ondanks de afwijzing van de aanvraag van de experimenteerregeling door het ministerie, maken we hier gezamenlijk een succes van.

In 2022 is het regioplan IZEO verder verankerd, in de plannen van de samenwerkingsverbanden. Daarmee is IZEO geformaliseerd als onderdeel binnen het dekkend aanbod van de samenwerkingsverbanden. Hoewel dit een kleine groep leerlingen betreft, verdient de grote kwetsbaarheid van deze leerlingen onze grootste aandacht en zorg. Hoewel de zorgpartners overduidelijk geraakt worden door de transformatie jeugdzorg en aanbesteding, blijft de samenwerking met hen prettig en constructief, ook als er tijdelijke uitdagingen zich voordoen.

Ons verbeterplan onderwijs is doorvertaald naar concrete acties via jaarplannen en projecten. De uitwerking door werkgroepen van de 12 bouwstenen en Jong Leren en Werken zijn hier mooie voorbeelden van. In het komend schooljaar gaan we zien hoe dit in de praktijk landt en welke effecten dit genereert. We hebben nog stappen te zetten in planmatig werken, de implementatie van onze nieuwe kwaliteitskalender geeft hierbij houvast. Een vast onderdeel is het meten en evalueren van cognitieve en sociale opbrengsten. Voor specifieke leerlingen, die kort bij ons verblijven, is dat geen eenvoudige opdracht, niettemin hebben we hier methodieken voor ontwikkeld. We zijn actief betrokken bij de leerstoel Gespecialiseerd Onderwijs van Peer van der Helm, bij de Wetenschappelijk Medische Commissie van Via Jeugd en bij de verdere ontwikkeling van het landelijk doelgroepenmodel.

We hebben grote stappen gezet in de facilitering van digitale middelen en infrastructuur. Nieuwe Chromebooks voor leerlingen, nieuwe Prowise-schermen in de klas, implementatie van en werken met Office 365 door medewerker en leerling. In 2023 zetten we graag stappen in digitalisering, op gebied van vaardigheden en onderwijsaanbod.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

We zijn actief betrokken of nemen zelf het initiatief op allerlei maatschappelijke ontwikkelingen. Enerzijds door het voorbereiden van onze leerlingen op hun eigen maatschappelijke betrokkenheid. Zo hebben we op één van onze locaties 'Bikken bij De Buitenhof', waarbij personeel maar ook buurtbewoners maaltijden kunnen bestellen die door leerlingen worden gemaakt en verkocht onder begeleiding van een horecadocent. Bij IZEO Via Jeugd vinden er regelmatig gezamenlijke (bewegings)activiteiten plaats tussen leerlingen en ouderen die dagbesteding volgen bij In Harmony (op het terrein). We investeren actief in toeleiding naar arbeid en werken nauw samen met allerlei ketenpartners.
Anderzijds door onze deelname aan de Gelijke Kansen Alliantie, onze bijdrage aan de ontwikkeling van een doorlopende leerlijn van VSO/PRO naar MBO, met mooie resultaten, en ons eigen aanbod van trainingen op gebied onze doelgroep, zoals ADHD en Hechting, onder de naam Wervelkind. Dit doen we bij onderwijs- en zorgpartners. De samenwerking met Praktech, na verzelfstandiging in 2021, is hecht en van toegevoegde waarde voor onze leerlingen.

Het functiehuis is in 2021 geëvalueerd, aangepast en na instemming door de GMR doorgevoerd. Dat betekent niet dat we klaar zijn. In 2022 is een specifiek traject gestart waarin de rol en positie van de LD-functie wordt geëvalueerd en mogelijk aangepast, ter instemming en doorvoering gepland voor voorjaar 2023.

Er zijn natuurlijk ook tegenvallers geweest en nog steeds actueel. Het ziekteverzuim blijft relatief aan de hoge kant, zowel lang verzuim als de frequentie van kort verzuim. Hier lijken we nog geen grip op te krijgen en is een aandachtspunt voor 2023. Tegenvallende leerlingaantallen bij IZEO in vergelijking tot de prognose, en het voorschot dat we genomen hebben middels een T=0 financiering, leidt tot de mogelijke noodzaak tot formatie afbouw. Waarbij ik bewust stel 'mogelijk', want we zien de huidige instroom bij Buitenhof alweer verder oplopen en gezien de krappe arbeidsmarkt willen we onze deskundige medewerkers graag behouden.

Met de komst van de nieuwe directeur onderwijs Bart Havenaar zijn we als GMT weer compleet. Dat is zeer welkom, gezien de wisselingen en zieken in de afgelopen jaren. Het nieuwe besturingsmodel is neergezet en moet nu doorontwikkeld worden, in zowel beleid als leiderschapsontwikkeling. We zijn zeer actief naar buiten, zowel qua communicatie als deelname aan allerlei trajecten. We krijgen zelfs signalen dat we wel erg druk zijn op dit vlak, mogelijk moeten we iets temporiseren.

In 2023 stelt Alterius haar nieuwe koersplan vast, dat traject zijn we in 2022 al gestart. Er is bewust gekozen voor intensieve betrokkenheid van interne en externe stakeholders, zodat we rijke input verzamelen en meenemen in onze afwegingen. Een mooi cadeautje dat ik dit traject zelf aan de start van mijn eigen loopbaan bij Alterius mag leiden. Het geeft me veel inzichten in de organisatie en de mensen en verstevigt het beeld welk een mooie organisatie we zijn en hoe bevoorrecht we zijn in het werk dat we doen voor onze leerlingen.

Heerlen, maart 2023

Ronald Paulissen
Directeur-Bestuurder

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

1. Het schoolbestuur

1.1 Profiel

1.1.1 Missie & visie

Alterius verzorgt onderwijs voor kinderen en jongeren die afhankelijk zijn van gespecialiseerde jeugdzorg. Door die afhankelijkheid is een reguliere schoolloopbaan niet mogelijk. Alterius heeft daarmee een unieke positie en verantwoordelijkheid. Als Alterius geen onderwijs verzorgt, raken deze kinderen tussen wal en schip. Waar het kan, integreren wij met onze partners zorg en onderwijs. Op deze wijze wordt voorkomen dat deze kinderen en jongeren nog verder achterop en buiten beeld raken.

1.1.2 Kernactiviteiten

Snelheid in het bepalen van de richting en de inrichting van het onderwijs
Snelheid is nodig omdat de behandelduur van kinderen en jongeren steeds korter wordt. Daarnaast is er het streven om kinderen waar het kan over te dragen naar het reguliere onderwijs. Als het nodig is, start het onderwijs al, terwijl de probleemanalyse nog gaande is. Onderwijs staat niet op zich, maar maakt deel uit van de behandeling. Tijd wordt goed benut.

Goed samenwerken is een onvoorwaardelijke voorwaarde
De complexiteit is vaak te groot om het als professional alleen te behappen. We werken samen met ouders en verzorgers en een groot scala aan onderwijs- en zorgorganisaties.

Differentiëren als kerncompetentie
De leeftijden en didactische niveaus van onze leerlingen lopen sterk uiteen. Het onderwijs is gericht op de perspectieven vervolgonderwijs, dagbesteding en arbeid. We houden rekening met de ingewikkelde zorgproblematiek van het individuele kind én de pedagogische en didactische doelstellingen.

Meten is weten
De keuzes die wij maken, dienen te leiden tot betere behandelresultaten, minder onderwijsachterstanden en duurzame instroom naar vervolgonderwijs en arbeid. Voor het zichtbaar maken van deze effecten is het zaak om deze te meten en te verantwoorden. Uit deze activiteiten ontstaat een kennis- en ervaringsbasis die wij delen met onze partners.

Omgaan met risico's
Zowel in het primaire proces als in de bedrijfsvoering loopt de organisatie risico's. Voor het primaire proces dragen wij gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor het beheersen van risico's op het gebied van veiligheid. In de bedrijfsvoering zijn de processen gericht op vooruit kijken en anticiperen.

1.1.3 Strategisch beleidsplan

Het laatste koersplan beslaat de periode 2019-2021. In 2023 wordt voor Alterius een nieuw koersplan ontwikkeld en opgesteld, voor de periode 2023-2027. In 2022 hebben we de inzet op onderstaande speerpunten gecontinueerd, in lijn met het huidig strategisch beleid:

- verder investeren in het integreren van zorg en onderwijs (IZEO);
- verder investeren in inclusiever onderwijs;
- vereenvoudigen van de organisatiestructuur;
- geven van regelruimte aan afdelingen;
- verder ontwikkelen van inzicht in de geleverde onderwijskwaliteit;
- stimuleren van kennisontwikkeling en -deling, extern en tussen beide scholen;

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

- aandacht hebben voor het bevorderen van de mentale en fysieke veiligheid;
- verkennen van de mogelijkheden op samenwerken.

Bekijk het Strategisch beleidsplan (link naar pdf).

1.1.4 Toegankelijkheid & toelating

Alterius verzorgt onderwijs voor kinderen en jongeren die zijn opgenomen in een instelling waarmee Alterius een samenwerkingsovereenkomst heeft opgesteld. Dit is vastgelegd in de Wet op de ExpertiseCentra (WEC).
Alterius verzorgt onderwijs voor kinderen en jongeren die daartoe een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) hebben of een maatwerkarrangement. TLV's worden onder verantwoordelijkheid van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs afgegeven.
Met jeugdzorgorganisaties wordt actief gecommuniceerd dat het onwenselijk en vaak ook niet nodig is om uit oogpunt van behandeling het aanbieden van onderwijs te onderbreken of te staken.
Binnen de samenwerkingsverbanden zijn we actief om onze toegevoegde waarde onder de aandacht te brengen. Deze waarde wordt vastgelegd in de ondersteuningsplannen van de verbanden.

1.2 Organisatie

1.2.1 Contactgegevens

Naam schoolbestuur	Stichting Alterius
Bestuursnummer	41218
Adres	Kloosterkensweg 6 te Heerlen
Telefoonnummer	045 – 571 61 11
E-mail	info@stichtingalterius.nl
Website	www.stichtingalterius.nl

Contactpersoon

Naam contactpersoon	De heer R. Paulissen
Functie	Directeur - bestuurder
Telefoonnummer	045 – 571 61 11

1.2.2 Overzicht scholen

De Buitenhof	website De Buitenhof	De Buitenhof – scholenopdekaart.nl
St. Jozef	website St. Jozef	St. Jozef – scholenopdekaart.nl

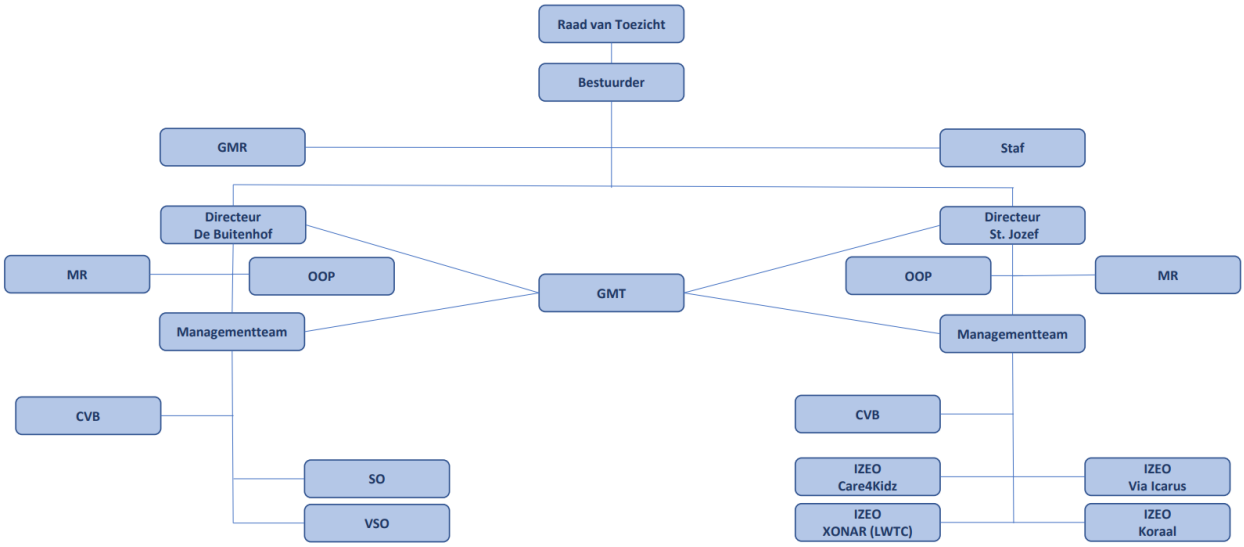
1.2.3 Juridische structuur

De juridische structuur van Alterius is een stichting.

1.2.4 Organisatiestructuur

De kern wordt gevormd door twee scholen namelijk De Buitenhof en St. Jozef.
De Buitenhof is gesitueerd in Heerlen en gericht op leerlingen met psychiatrische problematiek. St. Jozef in Cadier en Keer is er met name voor kinderen en jongeren die afhankelijk zijn van gespecialiseerde jeugdzorg vaak in een residentiële context.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

GMR = Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
MR = Medezeggenschapsraad
CVB = Commissie voor de Begeleiding
OOP = ondersteunend personeel

1.2.5 Governance Code

Het bestuur hanteert de Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs.
Bekijk hier het Managementstatuut (link naar pdf).

1.2.6 Functiescheiding

Stichting Alterius hanteert een bestuur - raad van toezichtmodel. De bestuurder legt verantwoording af aan het interne toezichtorgaan. Zo is er een functiescheiding tussen de twee organen van het bevoegde gezag. De wijze waarop de functies worden onderscheiden en gescheiden liggen vast in de statuten, reglementen en managementstatuut.

1.2.7 Bestuur

De heer R. Paulissen is met ingang van 1 februari 2022 bestuurder van Alterius.

1.2.8 (Gemeenschappelijke) medezeggenschap

Per school is er één medezeggenschapsraad (MR). De schooldirecteur vertegenwoordigt in de MR de werkgever. Bovenschools is er een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Voor de GMR is de bestuurder de gesprekspartner. Het streven is dat de GMR twee keer per jaar een gesprek voert met een vertegenwoordiging van de raad van toezicht.
Indien er vacatures zijn in de raad vaardigt de GMR een lid af om plaats te nemen in de sollicitatiecommissie, in 2022 is dat het geval geweest bij de werving van twee nieuwe raad van toezicht leden.
Het jaarverslag GMR schooljaar 2021-2022 is kan hier worden gedownload.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

1.2.9 Horizontale verbinding en verbonden partijen

Belanghebbende organisatie/groep	Ontwikkelingen en vorm van de dialoog
Medewerkers	Gericht op het informeren over en betrekken bij beleidsvraagstukken. Voorbeelden: inzet van werkdrukmiddelen, verdelen van taken en keuzes voor professionalisering. Vormen: • Gesprekscyclus • Teambijeenkomsten • Professionalisering • Studiedagen • Informeel
Leerlingen	Dialoog met kinderen is basis van didactisch en pedagogisch handelen en gericht op bevorderen autonomie. De vorm is adaptief. De jongste leerling is 4 jaar en de oudste rond de 20. Op de scholen wordt gewerkt met een leerlingenraad. Continuïteit van deze raad vraagt aandacht omdat leden van de raad tussentijds de school verlaten. Vanaf hun 12e tekenen de leerlingen ook het OPP.
Ouders	Contact met ouders is essentieel onder andere voor het ondersteunen van hun kinderen. De dialoog is gericht op het begrijpen van de vraagstukken waar de kinderen soms mee worstelen. In de contacten willen we ook de ouders zelf tot steun zijn. Vormen: • Rechtstreeks contact met leerkrachten en leerlingbegeleiders • Bespreken en tekenen van plannen • Ouderavonden
Zorgpartners	**Ontwikkelingen en Beknopte omschrijving van vorm van de dialoog**
Via Jeugd	Op alle niveaus is er structureel overleg. Dialoog is gericht op welke wijze resultaten van zorg en onderwijs elkaar kunnen versterken. • Formele Samenwerkingsovereenkomst • Methodiek Integraal Zorg en Onderwijs (IZEO) is leidend
Koraal	Op alle niveaus is er structureel overleg. Dialoog is gericht op welke wijze resultaten van zorg en onderwijs elkaar kunnen versterken. • Formele Samenwerkingsovereenkomst • Methodiek Integraal Zorg en Onderwijs (IZEO) is leidend
Mondriaan	Gebaseerd op de samenwerkingsovereenkomst is er een structurele dialoog op alle niveaus. Onderzocht wordt of de methodiek van Integraal Zorg en Onderwijs (IZEO) kan worden geïmplementeerd.
Care4Kidz	Is een organisatie gespecialiseerd in begeleiding en behandeling van kinderen en jeugdigen met psychologische/psychiatrische problemen. Alterius verzorgt voor een deel van deze jongeren het onderwijs.
XONAR	Alterius verzorgt onderwijs voor jongeren die worden begeleid door XONAR in het zogenaamde Leer Werk en Training Centrum (LWTC).

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Onderwijspartners	Ontwikkelingen en vorm van de dialoog
PO	• Door participatie in de samenwerkingsverbanden is er contact met alle PO-organisaties in Zuid-Limburg. De verbanden zijn zo ingericht dat er ook structurele contacten zijn op operationeel niveau. • Alterius sluit aan bij de PO-tafel; een bestuurlijk overleg Zuid-Limburg. • In Heerlen werkt De Buitenhof nauw samen met (V)SO-school De Pyler (bestuur INNOVO). Onderzocht wordt in welke aspecten de leerlingen van deze scholen zich onderscheiden. Dit onderzoek dient te leiden tot een nauwere samenwerking. • Informele bestuurlijke overleggen.
VO	• Door participatie in de samenwerkingsverbanden is er contact met alle VO-organisaties in Zuid-Limburg. De verbanden zijn zo ingericht dat er ook structurele contacten zijn op operationeel niveau. • Met ingang van schooljaar 2021-2022 zit de onderbouw (leerjaar 1-2-3) van de havo van De Buitenhof in het Bernardinuscollege te Heerlen. Bedoeling is zoveel mogelijk leerlingen terug te laten stromen in regulier voortgezet onderwijs. • In Heerlen werkt De Buitenhof nauw samen met vo-school het Herle College (SVOPL). • Samenwerking verloopt via een belangrijk deel via de verbanden passend onderwijs, door aan te sluiten bij betreffende overleggen en deel te nemen aan passend onderwijs trajecten (voorbeeld is breed schakelen in regio Parkstad).
ROC VISTA	• Samenwerking bij project statushouders. VISTA verzorgt NT2. • VOORdeel is een regionale samenwerking tussen ROC (VISTA), pro-vso, SZMH (Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland) en Podium24 in de regio Maastricht-Heuvelland. • Deze samenwerking vindt ook in de regio Parkstad plaats en is in 2022 vastgelegd in een convenant.
Overheidsinstellingen	**Ontwikkelingen en vorm van de dialoog**
Gemeente Heerlen	• De Buitenhof • Heldevierlaan
Gemeente Maastricht	• Nevenvestiging Vijverdalseweg
Gemeente Stein	• Nevenvestiging Gastenhof Urmond
Gemeente Eijsden-Margraten	• St. Jozef Cadier en Keer • Praktech
Gemeenten algemeen	Ontwikkelingen in passend onderwijs worden afgestemd in het op overeenstemming gericht overleg (OOGO). In Heerlen wordt de onderwijsbeleidsagenda van de gemeente gekoppeld aan die van besturen in het PO via de zogenaamde Lokaal Educatieve Agenda (LEA).
Overige instellingen	**Ontwikkelingen en vorm van de dialoog**
Sectorraad GO	Alterius is lid. Sectorraad GO vormt de brug tussen speciaal (basis)onderwijs en de PO-raad. Sectorraad GO vraagt aandacht bij PO-raad en politiek voor de uitzondering die het speciaal onderwijs vaak vormt.
Taakgroep onderwijs bij gesloten jeugdinstellingen	Directeur onderwijs is lid. Deze groep stemt ontwikkelingen af, doet onderzoek en legt verbindingen naar Sectorraad GO en OCW. Vraagt indien nodig ook aandacht voor andere modellen van financiering.
PO-raad	Alterius is lid van deze werkgeversorganisatie.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

	Actuele thema's zijn het lerarentekort, huisvesting, arbeidsvoorwaarden, toereikendheid bekostiging, basisvaardigheden taal en rekenen en inclusiever onderwijs.
Regionaal Werkbedrijf Zuid-Limburg	Alterius participeert actief en vraagt aandacht voor het bevorderen van arbeidsparticipatie van onze doelgroepen voor en na het 18e levensjaar.

Samenwerkingsverbanden
Alterius neemt bestuurlijk deel aan de volgende samenwerkingsverbanden passend onderwijs:

- Primair onderwijs Westelijke Mijnstreek (3104)
- Primair onderwijs Maastricht en Heuvelland (3105)
- Primair onderwijs Parkstad (3106)
- Voortgezet onderwijs Westelijke Mijnstreek (3104)
- Voortgezet onderwijs Maastricht en Heuvelland (3105)
- Voortgezet onderwijs Parkstad (3106)
- Voortgezet onderwijs Midden-Limburg (3102)

De ontwikkelingen en de onderwerpen van de dialoog worden beschreven in hoofdstuk 2.

1.2.10 Klachtenbehandeling

Er is een klachtenregeling. De klachtenregeling is beschikbaar via de website.
De stichting werkt samen met twee vertrouwenspersonen, een mannelijke en een vrouwelijke. Medewerkers, ouders en leerlingen hebben in 2022 geen contact gezocht.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2. Verantwoording beleid

2.1 Onderwijs en Kwaliteit

2.1.1 Algemene ontwikkelingen

Alterius bedient leerlingen met complexe gedrags- en/of psychiatrische problematiek. Deze populatie is in veel gevallen afhankelijk van een intensieve vorm van onderwijsondersteuning en behandeling, al dan niet residentieel.
De visie van Alterius is dat er voor élke leerling een passend onderwijsaanbod moet zijn, dus ook voor de meest kwetsbare groep zoals hierboven omschreven. Daarom is het noodzakelijk om intensieve samenwerking aan te gaan met zorgpartners in de omgeving en binnen de klas veel differentiatie aan te brengen in aanbod en pedagogische aanpak. Beide punten worden door stakeholders en inspectie als sterke eigen aspecten van kwaliteit gezien. Een van onze ambities is voorop en vooruit te lopen wat betreft het integreren van onderwijs en zorg. Ten aanzien van inclusiever onderwijs willen we onze bijdrage leveren, zodat wij mede borgen dat de huidige voorzieningen voor die kinderen die het nodig hebben, in stand kunnen houden.

Het binnen onze stichting ontwikkelde IZEO-concept (Integraal Zorg en Onderwijs) wordt door ons breed uitgedragen naar verschillende onderwijs- en zorginstellingen in de regio en we zijn actief in het realiseren van nieuwe samenwerkingen en kwaliteitsverbetering.
Daarnaast zijn we continu in gesprek met de samenwerkingsverbanden PO en VO om passende arrangementen te vormen voor onze leerlingen.
Vanuit de wens het IZEO-concept goed in beeld te brengen met het oog op de meerwaarde voor de leerlingen, maar ook de regio, is in 2021 het IZEO-regioplan opgesteld en gepresenteerd aan de verschillende samenwerkingsverbanden. In 2022 is het regioplan verankerd, middels een position paper (link naar pdf), in de plannen van de samenwerkingsverbanden. Daarmee is IZEO geformaliseerd als onderdeel binnen het dekkend aanbod van de samenwerkingsverbanden. In het PO als onderdeel van de zogenaamde pragmatische werkafspraken behandeling-onderwijs, in het VO in de vorm van een arrangement.

In 2022 is de aanbesteding jeugdzorg / transformatie plan Jeugdhulp Zuid-Limburg 2023 gestart. Het Transformatieplan Jeugdhulp Zuid-Limburg 2023 beschrijft de activiteiten die – in samenhang – bijdragen aan het bereiken van haar doelen. 1 januari 2023 is daarbij de concrete stip op de horizon. Omdat de huidige contracten met zorgaanbieders in de regio aflopen, moeten er dan nieuwe, meerjarige contracten zijn afgesloten. Op 1 februari van dit jaar zijn de 16 gemeenten in de regio Zuid-Limburg een overeenkomst aangegaan met Koraal, Via Jeugd, XONAR en Mondriaan voor de uitvoering van de gesloten en intensief klinische jeugdzorg (GIK-J) in Zuid-Limburg. Belangrijke opdracht is zicht te krijgen op elkaars dienstverlening en invulling te geven aan de ambitie tot meer ambulantisering van zorg en normalisering. Met elk van deze zorgpartijen heeft Alterius een samenwerkingsovereenkomst. Op basis van strategiedagen met elke partner en door aan te sluiten bij de stuurgroep GIK-J krijgt Alterius zicht op noodzakelijke en gewenste ontwikkelingen. Deze inzichten zijn geaggregeerd en in 2023 worden deze omgezet in concrete ontwikkeltrajecten, waar nodig leidt dit tot een doorontwikkeling van het IZEO-concept.

De in mei gestarte aanbestedingsprocedure voor de inkoop van de basishulp jeugd (ambulante jeugdhulp en lokaal preventieve activiteiten) 2023 tot zijn afgerond. In de gemeenten Heerlen, Voerendaal en Landgraaf gaat JENS uitvoering geven aan basis-hulp jeugd. In 2023 worden door de andere gemeenten in Zuid-Limburg ontwikkeltafels

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

georganiseerd om de aanpak van de partners te richten naar de ambitie van ambulantisering en normalisering. Stakeholders zoals onderwijs worden middels klankbord-overleggen betrokken. Namens de bovenregionale voorzieningen binnen de samenwerkingsverbanden sluit Alterius hierbij aan.

In het kader van de verhuizing van Mondriaan Kind & Jeugd van Maastricht naar Heerlen, wordt gezamenlijk onderzocht of het mogelijk is een integraal dagprogramma onderwijs-zorg aan te bieden. Najaar 2022 is een pilot opgestart.

Binnen de ambitie tot inclusiever onderwijs is in 2021 de onderbouw van de havo (leerjaar 1, 2, 3) van De Buitenhof verhuisd naar het Bernardinuscollege (SVO-PL) in Heerlen. Daar wordt ernaartoe gewerkt dat zoveel mogelijk leerlingen gaan schakelen naar het reguliere havo-onderwijs van het Bernardinuscollege. Het streven is om de leerlingen in leerjaar 4 en 5 geheel in het PTA van het Bernardinuscollege te laten meedraaien als reguliere leerlingen. Waar dat (nog) niet lukt, zal De Buitenhof blijven begeleiden. Dit initiatief wordt ook binnen de samenwerkingsverbanden als voorbeeld gebruikt voor de daadwerkelijke samenwerking tussen VO en VSO.

Helaas is de gezamenlijke aanvraag voor een experimenteerregeling (Beleidsregel experimenten samenwerking regulier en speciaal onderwijs) door DUO afgewezen. Beide besturen hebben bezwaar ingediend, dat is recentelijk door de minister ongegrond verklaard. Wij blijven van mening dat de minister het bezwaar heeft gegrond op onjuiste interpretatie van de nieuwe regeling en hebben besloten een stap te zetten naar de Raad van State. Om bekostigingsrisico's te beperken zijn de leerlingen vervroegd ingeschreven bij het Bernardinuscollege en worden door Buitenhof-collega's ondersteund, gefinancierd middels een maatwerkarrangement van het samenwerkingsverband.

Dit traject is onderdeel van een bredere ambitie bij de VO-samenwerkingsverbanden Zuid-Limburg om vso-diplomering (ergo uitstroomprofiel onderwijs) zoveel als mogelijk naar regulier onderwijs te brengen. Een ander lopend traject om dit te realiseren is 'Breed Schakelen', een samenwerking binnen het samenwerkingsverband VO Parkstad, waarbij de schoolbesturen SVO-PL, INNOVO en Alterius de regie nemen op individuele, begeleide schakeltrajecten van speciaal naar regulier onderwijs. De vraag rijst of deze trajecten in voldoende mate invulling geven aan de gestelde ambitie. Meer dan voorheen is het van belang dat bestuur zich ontfermd over de vraag op welke wijze de route naar inclusiever onderwijs vorm dient te krijgen; dus niet alleen de WAT, maar ook de HOE. Er moeten afspraken worden gemaakt met de eigen scholen over ondersteuning, sturing en samen optrekken om deze transformatieopgave te kunnen realiseren. Dit staat voor 2023 op de planning.

2.1.2 Laatste staartje van het coronavirus?

Het jaar 2022 startte met de eerste versoepelingen na de harde lockdown december 2021. In februari en maart vervielen verschillende maatregelen, zoals de anderhalvemeter-maatregel, het coronatoegangsbewijs en het dragen van een mondkapje in het OV. Er is een sectorplan corona voor het primaire en secundaire onderwijs. Van schoolbesturen en scholen wordt verwacht dat zij op basis van deze leidraad per scenario een draaiboek maken. Alterius heeft voor beide scholen een draaiboek, gelukkig hoefden we dit in 2022 niet meer uit de kast te halen.

Het beleid van Alterius is altijd geweest om de locaties van St. Jozef (IZEO) het hele jaar open te houden. Er is gekozen om het onderwijs doorgang te laten vinden binnen de geldende maatregelen. De inschatting is gemaakt dat de doelgroep IZEO zo'n duidelijk belang heeft bij

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

het voortzetten van de structuur dat dit besluit is genomen. Daarbij komt dat thuisonderwijs voor deze leerlingen niet te realiseren valt. Zowel qua aanbod niet, als qua verwerking door de leerling.
De locaties van De Buitenhof zijn in 2021 wel enkele malen dicht geweest. Voor leerlingen waar de noodzaak om in de noodopvang mee te draaien evident was, hebben we voorzieningen getroffen om naar school te kunnen komen. Gelukkig heeft zich in 2022 de noodzaak niet voorgedaan om deze afwegingen weer opnieuw te maken. Het testbeleid en thuisblijven bij positieve test heeft er in 2022, zeker in het voorjaar, aan bijgedragen dat we meer dan gemiddeld ziekteverzuim hebben gehad en via maatwerkoplossingen de continuïteit van onderwijs hebben moeten borgen, bijvoorbeeld door het tijdelijk samenvoegen van groepen.

2.2 Onderwijs Alterius

2.2.1 Opleiding

Alle leerlingen volgen didactische leerlijnen waarin ze worden voorbereid op een vervolgopleiding, dagbesteding of arbeid. Hiertoe wordt samengewerkt met bedrijven, zorg- en onderwijsinstellingen en gemeenten. De didactische arrangementen van VSO St. Jozef zijn gebaseerd op het landelijk doelgroepenmodel voor gespecialiseerd onderwijs. In 2022 is met ondersteuning van de sectorraad GO het doelgroepenmodel specifiek aangepast aan de doelgroep en onderwijssituatie van SO De Buitenhof, zodat het als goede basis van de leerlijnen kan dienen. In 2023 zal ook VSO De Buitenhof meegaan in deze ontwikkeling.

Binnen het onderwijs wordt gewerkt met (digitale) methodes die aansluiten op het regulier onderwijs. Daarmee willen we de kans vergroten dat leerlingen weer kunnen terugkeren in het regulier onderwijs. Zo wordt de havo leerweg van De Buitenhof aangeboden binnen het Bernardinuscollege. In leerjaar 1, 2 en 3 komen vo-docenten lesgeven in De Buitenhofklassen en werken leerlingen toe naar het schakelen naar reguliere klassen vanaf havo 3. Leerlingen die dit niet kunnen volgen de lessen digitaal. Ook in de lagere klassen kan er al worden geschakeld.

Op de IZEO-locaties van St. Jozef wordt vanaf schooljaar 2022-2023 onderwijs geboden volgens een nieuw onderwijsconcept: Jong Leren en Werken. Het modulaire karakter van Jong Leren en Werken is goed toepasbaar bij de vaak kort verblijvende leerlingen en het is mogelijk voor elke leerling een maatwerkroute samen te stellen waarbij de ontwikkeling van sociale en werkinhoudelijke arbeidscompetenties op de voet kan worden gevolgd en gepland.

2.2.2 Onderwijsruimten

De schoolgebouwen bevorderen een veilige leeromgeving en zijn zo gesitueerd dat er genoeg ruimte is, binnen en buiten, voor leerlingen, zorg- en onderwijspersoneel. Bezoekers dienen zich eerst te melden bij de receptie voordat zij toegang krijgen tot het gebouw.
Voor leerlingen is er de mogelijkheid zich af te zonderen in een prikkelarme ruimte, al dan niet onder begeleiding.
Op de IZEO-locaties is ondersteunend materiaal aanwezig waarmee gedrag en emoties kunnen worden gereguleerd onder begeleiding van pedagogisch medewerkers.
Binnen het Bernardinuscollege in Heerlen hebben havo 1, 2 en 3 van De Buitenhof een gang in gebruik genomen en kunnen leerlingen gebruik maken van faciliteiten in het gebouw.
Om gevarieerd onderwijs te kunnen aanbieden binnen alle uitstroomprofielen van zowel St. Jozef als De Buitenhof maken we gebruik van ruimtes waarin praktijklessen kunnen worden gegeven met het benodigde materiaal (bijvoorbeeld metaaltechniek).

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Er zijn voldoende digitale mogelijkheden aanwezig, zoals digiboards, Chromebooks en digitale leeromgevingen, ter ondersteuning van de lessen en indien nodig afstandsonderwijs. Ook buitenruimtes, natuur en stages worden ingezet als leerzame omgeving.
Op de IZEO-locatie van St. Jozef in Cadier en Keer zijn de schoolpleinen eind 2022 volledig opnieuw bestraat en is er meer ruimte en overzicht gecreëerd door de sloop van ongebruikte lokalen.

2.2.3 Socialisatie

We streven ernaar onze leerlingen voor te bereiden op participatie in de samenleving. Dat doen we aan de hand van het aanleren van waarden, normen en gebruiken, waarbij we nauw samenwerken met de betrokken behandelinstelling en/of ouders en jeugdzorg.
De leerkracht heeft een belangrijke voorbeeldfunctie en werkt nauw samen met alle betrokkenen, zodat iedereen dezelfde aanpak hanteert en een vergelijkbare boodschap uitstraalt naar de leerlingen.
Binnen de onderwijsprogramma's worden thema's aangeboden zoals omgaan met social media, seksualiteit, verdovende middelen en pesten. Op de IZEO-locaties van St. Jozef zijn ook de pedagogisch medewerkers van de zorginstelling nauw betrokken bij de ontwikkeling van het lesmateriaal en het aanbieden ervan.
Stage-/loopbaancoördinatoren zijn actief om het netwerk van stagebedrijven te onderhouden en contact te houden met gemeente, VSV en voorzieningen voor kwetsbare jongeren, om er zorg voor te dragen dat ook zij worden begeleid naar een passende plek op de arbeidsmarkt.
De sociale competenties van de leerlingen worden in kaart gebracht en opgevolgd. Hiertoe worden de volgende instrumenten ingezet: ZIEN! vragenlijst, CED-leerlijnen en sociaal-emotionele handelings- of groepsplannen. Per uitstroomprofiel en per leerling is vastgelegd welke doelen moeten worden behaald en is een schoolstandaard vastgesteld.
De ZIEN!-vragenlijst wordt gebruikt om een populatieanalyse te maken en voor het volgen van sociale competenties van de leerlingen. De resultaten gebruiken we tevens om het onderwijsaanbod voor onze doelgroepen verder te specialiseren.

2.2.4 Persoonsvorming leerlingen

Onze leerlingen krijgen zicht en invloed op hun identiteitsontwikkeling. Dit doen we middels individuele (ontwikkel)gesprekken, het aanbieden van lesmethodes maatschappijleer en burgerschap in combinatie met themalessen. Leerlingen leren op een adequate manier hun mening uit te spreken en discussies aan te gaan. Gaandeweg ontdekken ze wat ze belangrijk vinden en hoe ze willen omgaan met anderen. Indien van toepassing worden de doelen met betrekking tot resocialiseren van behandeling en onderwijs op elkaar afgestemd. Ook worden leerlingen voorbereid op participatie in de maatschappij door ze te leren hoe ze moeten leren, taken uitvoeren en functioneren in sociale situaties en worden ze begeleid bij het ontwikkelen van een toekomstperspectief (leergebied overstijgende kerndoelen). Dit wordt ingevlochten in het onderwijsaanbod met behulp LOB-methodes (JINQ, AMN) en opgevolgd door middel van leerlijnen, die met ondersteuning van CED zijn ingericht. Bij St. Jozef staan binnen Jong Leren en Werken bij elk thema weer nieuwe doelen centraal. In het bijbehorende volgsysteem (Werkstap) en in het OPP wordt de voortgang bijgehouden en de doelen geëvalueerd.

2.2.5 Kwalificatie

Stichting Alterius biedt leerlingen de mogelijkheid een vmbo- of havodiploma of deelcertificaten te behalen via een staatsdiploma.
Leerlingen van vmbo basis en kader 3-4 van De Buitenhof volgen het PTA Economie en Maatschappij en Economie en Ondernemen van het Herlecollege in Heerlen met het doel hier als extraneus examen af te leggen. Leerlingen in de profielen arbeid en dagbesteding ontvangen een vso-diploma en bouwen een portfolio op dat wordt beoordeeld door een

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

hiertoe ingerichte examencommissie. Bij VSO St. Jozef bouwen leerlingen bewijslast op in het volgsysteem Werkstap behorende bij Jong Leren en Werken en bestaat bijvoorbeeld de mogelijkheid proeven van bekwaamheid af te leggen in samenwerking met het ROC. Leerlingen van de havo schakelen richting het reguliere programma van het Bernardinuscollege in Heerlen. Vanaf leerjaar 1 volgen ze het didactisch programma van het Bernardinuscollege en kunnen ze uiteindelijk in leerjaar 5 ook een regulier examen afleggen. Daarnaast geven we leerlingen intern de kans om deel te nemen aan praktijkcursussen en zo branchegerichte certificaten te behalen. Voorbeelden zijn het werken met een minigraver of leren hanteren van een bosmaaier. Ook wordt de gelegenheid geboden een VCA (Veiligheid Checklist Aannemers) diploma te behalen. Voor leerlingen van St. Jozef worden jaarlijks cursussen ingekocht bij Praktech (bijv. lassen en afbouw).

2.2.6 Kwaliteitszorg

Het werken aan kwaliteit vraagt een doelgerichte houding, waarin we onszelf steeds afvragen waar we staan en wat we willen bereiken. Goede communicatie is hierbij noodzakelijk. Het doel is proberen op één lijn te komen en als dat niet lukt, is er oog voor de argumenten van de ander. Daarnaast staat het principe “meten is weten” hoog in het vaandel. Hierdoor steken we veel tijd in het verzamelen en analyseren van opbrengsten.

We werken middels een PDCA-cyclus, dat wil zeggen dat we plannen maken en deze toetsen op bereikte resultaten, waarna de plannen worden bijgesteld (forecasten). Het bestuur legt over de kwaliteit van het onderwijs verantwoording af aan:

- leerlingen/ouders;
- medewerkers/teams;
- (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad;
- teamleiders/gemeenschappelijk managementteam;
- raad van toezicht;
- zorgaanbieders;
- gemeenten.

Bij het afleggen van die verantwoording worden onder andere de volgende informatiebronnen gebruikt:

- verslag onderwijsopbrengsten;
- schoolgids;
- kwartaalrapportages;
- begrotingen en formatieplannen;
- cao;
- ontwikkelingen in samenwerkingsverbanden passend onderwijs;
- ontwikkelingen bij collega VSO-scholen in de regio;
- informatie vanuit overheid en landelijke organisaties zoals PO-raad en Sectorraad gespecialiseerd onderwijs (Sectorraad GO).

Verantwoording afleggen maakt de weg vrij voor het maken van verbeterplannen met een breed draagvlak. Informatie over de geleverde kwaliteit wordt gedeeld via schoolgidsen.

Verbeteren Onderwijskwaliteit

Om een beeld te krijgen van de staat van de onderwijskwaliteit werd in september 2021 op eigen initiatief van Alterius een externe audit uitgevoerd op alle locaties door Jaap de Jonge van Expertis. Deze audit diende als een nulmeting en het moment was passend als eerste voorbereiding op het volgende inspectieonderzoek.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

In schooljaar 2021-2022 hebben de managementteams van beide scholen gezamenlijk het ontwikkeltraject Leidinggeven aan kwaliteitsontwikkeling van Beekveld & Terpstra gevolgd. Dit heeft o.a. geleid tot een kwaliteitsgerichtere aansturing van de teams, het verbeteren en aanscherpen van de kwaliteitscyclus en het door ontwikkelen van de jaarplannen, afgeleid van het verbeterplan. Ten aanzien van de opbrengsten zijn er eigen normen en ambities gesteld voor schooljaar 2022-2023, waardoor de opbrengstbesprekingen een meer zelfevaluerend karakter hebben gekregen.

Op basis van het laatste inspectierapport (2019) en de aanbevelingen uit de externe audit van 2021 is er een GAP-analyse uitgevoerd over de jaarplannen van de verschillende afdelingen en er is per afdeling een overzicht van de voortgang gemaakt.
Een van de belangrijkste aanbevelingen uit het auditrapport (link naar pdf) was het versterken van de didactische kwaliteiten van het onderwijsgevend personeel. Dit punt is ook overgenomen in het verbeterplan en komt prominent terug in alle jaarplannen. Er is een werkgroep didactisch handelen opgericht, die onder begeleiding van de PTC/CED-groep de kaders hebben vastgelegd en een kijkwijzer hebben ontwikkeld. Ook hebben er op alle afdelingen klassenconsultaties door teamleiders plaatsgevonden, waarbij docenten feedback krijgen op hun didactisch handelen. Zoals ook blijkt uit het voortgangsoverzicht zijn een aantal interventies zoals beschreven in de jaarplannen nog in de voorbereidingsfase en nog niet geïmplementeerd. Desondanks hebben we een nieuwe externe audit gepland met CKMZ in mei 2023. Het doel hiervan is te laten onderzoeken of we de juiste ontwikkelingen in gang hebben gezet om onze doelen te bereiken, te voldoen aan het inspectiekader en of we hiermee op schema liggen voor het volgende inspectiebezoek in 2023. Ook willen we laten checken of de eerste effecten van de reeds geïmplementeerde interventies al zichtbaar zijn op de werkvloer, in de OPP's en/of in het gedachtegoed van het onderwijsgevend personeel.

Kwaliteit, instrumenten en opbrengsten
De instrumenten waarmee de onderwijskwaliteit in beeld wordt gebracht, worden zorgvuldig gekozen. Zo wordt vooraf gecontroleerd of het instrument voldoet aan de eisen van de onderwijsinspectie en/of van de COTAN (Commissie Testaangelegenheden Nederland). Aangezien onze leerlingpopulaties geleidelijk veranderen, toetsen we regelmatig of de gekozen instrumenten nog voldoen aan onze gewijzigde doelgroep. Hierbij moet bijvoorbeeld rekening worden gehouden met de toepasbaarheid bij licht verstandelijk beperkte leerlingen, leerlingen met psychiatrische problematiek of kort verblijvende leerlingen. Op basis hiervan worden beredeneerde keuzes gemaakt. Zo is er op VSO St. Jozef voor gekozen om in plaats van CITO het instrument AMN in te zetten voor het volgen van de didactische ontwikkeling. Dit instrument sluit beter aan bij het korte verblijf en de wisselende instroommomenten van deze leerlingen. In de tweede helft van 2022 is onderzocht of AMN ook geschikt is als methodeonafhankelijk didactisch volgsysteem voor de bovenbouw praktijkklassen van VSO De Buitenhof. Besloten is om hier vanaf volgend schooljaar ook gebruik van te maken. Op SO De Buitenhof is onderzoek gedaan naar het nieuwe volgsysteem van Cito; Leerling in Beeld. Dit zal volgend schooljaar in gebruik worden genomen. Ook de sociaal-emotionele ontwikkeling en mogelijk ook executieve functies zullen dan middels dit volgsysteem worden gemonitord, in plaats van ZIEN!, met als voordeel integraliteit (alles in één systeem).
In de kwaliteitskalenders is opgenomen op welke momenten de instrumenten worden ingezet en wanneer en met wie (teams, teamleiders, directeur) de resultaten worden besproken en geëvalueerd. Tijdens de verschillende opbrengstbesprekingen worden ambities en doelen (bij)gesteld ten aanzien van de opbrengsten, beoordelen we onze eigen kwaliteit en worden verbeterpunten besproken.
Vervolgens worden de resultaten en analyses opgenomen in de opbrengstverslagen en prestatieanalyses (analyse volgens risicomodel inspectie).

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.2.7 Maatschappelijke betrokkenheid

Bevorderen betrokkenheid maatschappij
Op de Onderwijskaart van Nederland vormt de groep leerlingen binnen het speciaal onderwijs een minderheid en binnen de groep van speciaal onderwijs geldt dat ook voor de groep leerlingen waar op verschillende locaties van Alterius onderwijs aan wordt gegeven. Soms gaat het over kleine groepen leerlingen waarvoor onze inspanningen niet minder zijn, in tegendeel. Onze leerlingen vragen ook in het bevorderen van maatschappelijke betrokkenheid (vice versa) veel aandacht en ondersteuning. Onze leerlingen behoren tot een groep waarvan de maatschappij zich het bestaan niet altijd bewust is en andersom kan het zo zijn dat leerlingen niet in staat zijn of zichzelf niet de moeite waard vinden om volop te participeren in de maatschappij. Des te meer is het van belang dat onze omgeving onze leerlingen beter leren kennen. Dit bevordert over en weer begrip en versterkt de deelname aan het maatschappelijk verkeer.
Vanuit onze locaties onderhouden wij contact met direct omwonenden. Zo hebben we op één van onze locaties 'Bikken bij De Buitenhof', waarbij personeel maar ook buurtbewoners maaltijden kunnen bestellen die, onder begeleiding van een horecadocent, door leerlingen worden gemaakt en verkocht. Bij IZEO Via Jeugd vinden er regelmatig gezamenlijke (bewegings)activiteiten plaats tussen leerlingen en ouderen die dagbesteding volgen bij In Harmony (op het terrein). Leerlingen komen op deze manier meer in contact met de omgeving en andersom en oefenen tegelijkertijd hun sociale vaardigheden.
Het onderhouden van contacten met bedrijven in de buurt is belangrijk om onze leerlingen de kans te bieden stage te lopen. Op beide scholen is er een stagecoördinator die hier een actieve rol in speelt. Stageplekken worden met zorg uitgezocht en begeleid, wat zorgt voor commitment bij onze leerlingen.

Bij VSO St. Jozef zijn groepsstages onderdeel van het Jong Leren en Werken-programma. Zo kunnen leerlingen in nabijheid van de vertrouwde leerkracht in de “echte” praktijk oefenen met de werknemersvaardigheden in een zo realistisch mogelijke setting en zich voorbereiden op mogelijk de volgende fase: individuele stage.
Bij VSO De Buitenhof zijn er een variëteit aan interne stages opgezet, bijvoorbeeld horeca en HCCP. Daarnaast worden er lessen buiten de klas georganiseerd om te leren in de praktijk, bijvoorbeeld samen boodschappen doen en oefenen met het gebruik van openbaar vervoer.

Een groot en goed netwerk met gemeenten, werkgevers en zorgaanbieders is van groot belang. Alterius beschikt over actuele websites en is daarnaast steeds actiever op diverse social media zoals Facebook, Instagram en LinkedIn. Hier wordt veelvuldig verslag gedaan van (onderwijs)activiteiten, schooluitjes of diploma-uitreikingen die plaatsvinden op de verschillende (IZEO-)locaties. Op die manier geeft Alterius ‘een kijkje in de keuken', ook aan ouders.

Gelijke kansen
Kinderen met dezelfde talenten hebben recht op gelijke kansen. Ieder kind moet zich volledig kunnen ontwikkelen. Zijn of haar achtergrond, het opleidingsniveau van ouders of hun financiële situatie mag geen invloed hebben op de schoolprestaties van een kind. Met dit als uitgangspunt heeft Alterius zich aangesloten bij de Gelijke Kansen Alliantie (GKA). Het realiseren van kansengelijkheid is een opdracht is van iedereen, zéker met een grote rol voor het onderwijs, maar juíst voor het speciaal onderwijs in het bijzonder een belangrijke opdracht. De Gelijke Kansen Alliantie maakt onderdeel uit van het Nationaal Programma Heerlen-Noord.
In het Nationaal Programma Heerlen-Noord werken bewoners, bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties de komende 25 jaar samen aan een betere toekomst voor

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Heerlen-Noord. Alterius is één van de deelnemers vanuit het onderwijs aan dit programma.

De verbinding van de drie leefwerelden – school, thuis, omgeving – is heel belangrijk in de aanpak van gelijke kansen. De integrale aanpak van gelijke kansen blijkt ook uit de samenwerking van de GKA met ministeries van SZW (armoedebestrijding en onderwijs arbeidsmarkt) en het ministerie van VWS (jeugd en sport) om deze verbindingen te versterken. Heerlen zet actief in op de thema's Extra Onderwijs, het bestrijden van Armoede en bevorderen van Gezondheid.
Alterius is één van de ondertekenaars van het Convenant Gelijke Kansen en draagt bij aan het organiseren van Knooppunt-overleg, de invullingen warme overdracht (= soepele overstap) van leerlingen vanuit het speciaal onderwijs naar het regulier PO of VO. Beide scholen van Alterius zijn een zgn. 'Gezonde School'. Het leggen en onderhouden van verbindingen met de arbeidsmarkt (zie elders in dit verslag) is voor het VSO ook een belangrijk onderwerp in dit kader.

Doorlopende leerlijn VO/VSO/PrO -> MBO
Negen Zuid-Limburgse onderwijsstichtingen hebben een convenant gesloten met het VISTA-college (MBO) waarin de samenwerking wordt ingevuld om de Entreeopleiding uit te voeren in het VSO-Pro-VO. Daartoe is het onderwijsprogramma VOORdeel & VERVOLG gestart. Kern is dat er op een gerichte en doelmatige manier gebruik wordt gemaakt van elkaars onderwijsexpertise en -voorzieningen om er op die manier voor te zorgen dat leerlingen op een naadloze manier door kunnen stromen naar de Entreeopleiding of naar de arbeidsmarkt. Het betreft leerlingen van 16 jaar en ouder die niet in het bezit zijn van een vmbo-diploma, een diploma leerwerktraject (oftewel een startkwalificatie).
Als vervolg op het eerdere traject is in maart 2022 het definitieve beleidsplan VOORdeel & VERVOLG 2.0 vastgesteld.
Het programma bestaat uit een VOORdeel en een VERVOLG-deel:
De inhoud van het VOORdeel omvat het basisdeel van het kwalificatiedossier 'Entree'.
Het kwalificerende deel (het VERVOLG) behelst het profieldeel van het dossier en wordt in acht verschillende kwalificaties aangeboden:

- Assistent logistiek
- Assistent dienstverlening en zorg
- Assistent procestechniek
- Assistent bouwen, wonen en onderhoud
- Assistent verkoop/retail
- Assistent mobiliteitsbranche
- Assistent horeca, voeding of voedingsindustrie
- Assistent installatie- en constructietechniek

De vervolgstap (2.0) blijft gericht op het behalen van een Entreediploma voor de minder zelfredzame jongeren in het vso, pro en vo (zonder kwalificatie), zodat hun kansen op een passende plek en duurzame inzetbaarheid op de arbeidsmarkt worden vergroot. Het gaat hier om groepen jongeren die gedurende hun schoolloopbaan extra ondersteuning nodig hadden om een plek op de arbeidsmarkt te kunnen bemachtigen en te behouden. De praktijkgerichte doorlopende leerlijn vso, pro, vo, mbo stelt deze leerlingen in staat hun individuele ontwikkeling door te maken en tegelijkertijd zichtbaar te maken, waardoor met behulp van het onderwijsprogramma VOORdeel & VERVOLG 2.0 een persoonsgerichte aanpak en meer maatwerk mogelijk wordt om het Entreediploma te behalen.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De uitvoering van het V & V- programma ligt (in dit geval) bij Alterius. Na afronding daarvan kan de leerling doorstromen naar het VISTA-college. Het instroommoment is de maand september.

Wervelkind
Wervelkind heeft in 2022 de ontwikkelingen die waren gestart in 2021 verder doorgezet, d.w.z. dat cursussen en het uitbouwen van het netwerk in de regio Zuid-Limburg verder ter hand is genomen.
De modules uit de Basiscursus kinder- en jeugdpsychiatrie is goedgekeurd door de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). Het gaat dan om de modules 'ADHD', 'Brein', 'Trauma', 'Hechting', 'Angst en depressie', 'ODD/ CD', 'ASS'. De procedure is gestart in 2022 en is geldig tot en met maart 2026. Dat betekent dat collega's uit de jeugdzorg, die aan deze training hebben deelgenomen, registerpunten kunnen bijschrijven bij hun registratie.

Met name VISTA is weer een frequente afnemer geweest van cursussen, trainingen, voorlichtingsbijeenkomsten en deelname aan het Onderwijscafé.
Wervelkind is gestart met trainingen 'op inschrijving'. Dat betekent dat cursisten niet meer de hele basiscursus zouden moeten volgen, maar de keuze hadden tussen de verschillende modules AD(H)D, Het voeren van gesprekken, ASS en Angst & depressie. Deze trainingen werden voornamelijk gevolgd door cursisten die werken met kinderen en jongeren. Denk hierbij aan (aankomend) professionals in onderwijs en zorginstellingen, maar ook aan begeleiders in een (sport)vereniging of consulenten binnen een gemeente.
Voor elke module hebben de trainers van Wervelkind een handzame en toegankelijke factsheet ontwikkeld.

Opdrachtgevers van Wervelkind komen uit het PO/ VO, maar ook vanuit het MBO en gemeenten.

2.2.8 Onderwijsresultaten
Onderwijsresultaten worden periodiek geëvalueerd per afdeling. Op de kwaliteitskalenders is voor elke medewerker inzichtelijk op welke momenten dit gebeurt en op welk niveau (docentniveau, schoolniveau, etc.). De kwaliteitsmedewerker ziet erop toe dat dit proces juist verloopt en maakt voor elke school een jaarverslag waarin de opbrengsten van een schooljaar worden beschreven. Het document geeft een goed beeld van:

- de cognitieve opbrengsten, het sociaal-emotioneel functioneren en de veiligheidsbeleving van de leerlingen;
- de prestatieanalyse over de verschillende opbrengstindicatoren;
- ontwikkeling op de standaarden van het inspectiekader en de eigen ambities

VSO De Buitenhof
Op VSO De Buitenhof worden de cognitieve opbrengsten gemeten aan de hand van behaalde diploma's en certificaten, het cito-vo-leerlingvolgsysteem en de sociale opbrengsten aan de hand van de ZIEN!. Daarnaast wordt er een prestatieanalyse gemaakt op basis van de uitstroomgegevens van de schoolverlaters.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Cognitieve opbrengsten

Onderstaande tabel geeft een overzicht weer van de behaalde diploma's en certificaten door leerlingen van VSO De Buitenhof in schooljaar 2021-2022. De slagingspercentages van de eindexamen kandidaten en de branchegerichte certificaten zijn hoog.

staatsdiploma's en certificaten	deelnemers	behaald
vmbo kader volledig examen	3	3
vmbo-t deelexamens	4	20 certificaten
vmbo-t volledig examens	10	10
havo deelexamens	4	7 certificaten
Kwalificaties Entree- opleiding	**deelnemers**	**behaald**
Assistent verkoop/retail	5	100%
Assistent horeca, voeding of voedingsindustrie	4	100%
Assistent bouwen, wonen en onderhoud	1	100%
IVIO certificaten	**deelnemers**	**behaald**
Nederlands niv. 1	8	100%
Nederlands niv. 2	13	100%
Nederlands niv. 3	5	100%
Rekenen-wiskunde niv. 1	8	75%
Rekenen-wiskunde niv. 2	12	92%
Rekenen-wiskunde niv. 3	6	50%
Rekenen-wiskunde niv. 4	1	0%
Engels niv. 1	13	100%
Engels niv. 2	8	100%
Engels niv. 3	4	75%
Engels niv. 4	2	100%
branchegerichte certificaten		
vca	7	100%
mini-graver	4	100%
bosmaaier	2	100%
motorkettingzaag	2	100%
allergenen	3	100%
haccp	3	100%

Tabel 1a: VSO De Buitenhof, resultaten schooljaar 2021-2022

	vmbo-kbl		vmbo-tl		havo	
	gem.	n	gem.	n	gem.	n
Nederlands	6,3	3	7,6	10		
Engels	7,7	3	7,6	11	9,0	1
geschiedenis			6,9	7	6,0	1
maatschappijleer	6,7	3	7,3	12	7,3	3
wiskunde	6,3	3	6,9	12		
wiskunde A					6,0	1
economie	7,0	3	7,0	8		
nask 1			6,8	5		
nask 2			6,5	4		
Duits			8,0	3		
biologie			6,7	6		
economie & ondernemen	7,0	3				
aardrijkskunde			7,5	2	7,0	1

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

maatschappijkunde			8,0	1		
gewogen gemiddelde	***6,8***		***7,2***		***7,1***	

Tabel 1b: gemiddelde eindcijfers examenkandidaten 2022

Cito

Uit de analyse van de cito-lvs-toetsen, die zoals voorgeschreven zijn afgenomen in april/mei 2022, blijkt dat Engelse leesvaardigheid en woordenschat er bij vrijwel alle niveaus en leerjaren boven tot ver boven niveau en landelijk gemiddelde wordt gepresteerd. Daarnaast valt op dat bij Nederlandse leesvaardigheid vaker dan de andere onderdelen onder niveau wordt gepresteerd, vooral in leerjaar 1 en 2 van vmbo-gt en in mindere mate leerjaar 2 havo. In leerjaar 3 van beide leerwegen liggen deze resultaten hoger. Op vmbo-bb en vmbo-gt komen leerlingen binnen met respectievelijk een achterstand op Nederlandse leesvaardigheid en Nederlandse woordenschat. Later in het eerste leerjaar zijn deze achterstanden voor een groot deel weggewerkt. De resultaten zijn besproken in het opbrengstenoverleg met directie en teamleiders. Er zijn normen en ambities opgesteld voor schooljaar 2022-2023. Het streven is dat het percentage leerlingen dat onder niveau presteert niet hoger is dan het landelijk gemiddelde en dat er geen leerlingen meer dan twee niveaus onder toetsniveau scoren. Dit gaan we bereiken door de resultaten te bespreken met de teams en samen te bepalen welke interventies kunnen worden ingezet (bijv. bijstellen van het onderwijsaanbod).

Sociale opbrengsten

Kijkend naar de graadmeters (betrokkenheid, welbevinden en autonomiebeleving) en de veiligheidsbeleving, die van bepalende en voorspellende invloed zijn op de ontwikkeling van de sociale en leercompetenties, zijn deze over het algemeen gezien voldoende. De betrokkenheid kan met name volgens de leerkrachten beter, het zelfvertrouwen is in meerdere klassen onvoldoende volgens zowel leerlingen als leerkrachten.
Met betrekking tot de leer- en sociale competenties zien leerkrachten beduidend meer problemen dan leerlingen zelf. De meeste beperkingen worden gezien in de ruimtegevende gedragscompetenties, met name in impulsbeheersing. Vooral op afdeling Praktijk wordt dit ook door leerlingen zelf ervaren. Daarnaast zijn aanpakgedrag (afdeling Leer) en creativiteit in veel klassen onder de maat. Mogelijk is er hierbij een samenhang met het beperkte zelfvertrouwen.
De resultaten zijn besproken met de betrokken teamleiders en directeur en op basis daarvan hebben we normen/ambities gesteld voor schooljaar 2022-2023. Onze ambitie is dat bij de volgende ZIEN! afname in schooljaar 2022-2023 gemiddeld minimaal op de gestelde normen wordt gescoord. Bij de onderdelen van domein “Sociale veiligheid” is er een minimale norm gesteld. Bij het stellen van de ambities is besproken welke domeinen we extra belangrijk vinden om tot ontwikkeling te brengen door middel van het inzetten van gerichte interventies. Betrokkenheid is daar een van; de interventie 12 Bouwstenen zal hier naar verwachting een positief effect op hebben. Bij de eerstvolgende ZIEN! afname na implementatie van de 12 Bouwstenen zal dit worden gecontroleerd.

Prestatieanalyse schoolverlaters

De prestatieanalyse van de schoolverlaters wordt uitgevoerd aan de hand van het rekenmodel van de inspectie. Hierbij worden de volgende indicatoren vergeleken met andere scholen voor voortgezet speciaal onderwijs in Nederland:

- de mate waarin leerlingen uitstromen naar vervolgonderwijs en regulier onderwijs (tussentijds);
- in hoeverre de uitstroombestemming overeenkomt met het intelligentieniveau, het ontwikkelingsperspectief en het niveau waarop de leerling zich begeeft twee jaren na uitstroom.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

In 2021-2022 is 69% van de leerlingen uitgestroomd naar vervolgonderwijs, de meesten naar mbo niveau 2. Verreweg de meeste leerlingen beschikten over gemiddelde cognitieve capaciteiten (90-110). De meeste leerlingen die tussentijds uitstroomden gingen naar een andere vso; doorstroom naar regulier onderwijs gebeurde in 28,6% van de gevallen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de resultaten per indicator en het percentiel waar in de score valt vergeleken met de landelijke scores van vso's in Nederland.

Indicator	percentiel	resultaat
1. Einduitstroom	50-75	68,9% VO
2. Bestemming-IQ	0-25	8,4 -5,89=2,57
3. Bestendiging*	50-75	75,44%
4. Tussentijds uit	50-75	28,6% regulier
5. Uitstroom=OPP	75-100	100%

Tabel 1c: prestatieanalyse schoolverlaters 21-22

De relatie tussen uitstroombestemming en intelligentieniveau is de enige die onder het landelijk gemiddelde presteert. De afgelopen jaren was dit ook al het geval. De data zijn geanalyseerd om de oorzaak te achterhalen. Daarbij vielen een aantal zaken op, die besproken zijn in het opbrengstenoverleg met teamleiders en directeur, namelijk:

- Veel leerlingen met cognitieve capaciteiten in IQ-categorie 90-110 stromen uit naar een mbo niveau 1 opleiding. Het betreft vaak leerlingen die na leerjaar 2 switchen van vso leer naar vso praktijk. De betreffende leerlingen zijn meestal niet in staat om vrijwel volledig theoretisch onderwijs te volgen en hebben afwisseling met praktijkvakken nodig.
- Alle leerlingen die naar een reguliere arbeidsplek uitstromen hebben cognitieve capaciteiten tussen de 90 en de 110. Het betreft leerlingen die niet gemotiveerd zijn voor het behalen van een diploma maar wel voor het aanleren van werknemersvaardigheden en het lopen van stage.
- Bij alle leerlingen met bovengemiddelde tot begaafde capaciteiten is de uitstroombestemming niet passend bij het intelligentieniveau. Kanttekening hierbij is echter dat er bij deze leerlingen sprake is van een disharmonisch intelligentieprofiel. De betreffende leerlingen kunnen vanwege deze discrepantie en bijkomende sociaal-emotionele en psychiatrische problematiek maximaal een vmbo-tl leerlijn volgen en gaan vervolgens naar een MBO- niveau 4 opleiding. Een disharmonisch intelligentieprofiel komt bij onze leerlingen zo vaak voor dat het als populatiekenmerk kan worden beschreven. Het didactisch handelen zal hier dus op moeten worden aangepast. Dit zal worden meegenomen in interventie 12 Bouwstenen.

Bovenstaande punten zijn door de teamleiders besproken met de docententeams en betrokken CvB-leden. De opbrengsten hiervan worden in 2023 geëvalueerd.

VSO St. Jozef

VSO St. Jozef heeft op al haar IZEO-locaties te maken met kort verblijvende leerlingen die afhankelijk zijn van (residentiële) behandeling. Het moment van schoolverlaten wordt bepaald door het moment van beëindigen van de behandeling. De gemiddelde behandelduur bij bijvoorbeeld Via Jeugd - Icarus is vijf maanden. Leerlingen stromen op willekeurige

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

momenten in hun schoolloopbaan in of uit het onderwijs. Vanwege het korte verblijf van leerlingen op onze school fungeren wij meestal als “tussenstation”. Daardoor komt het niet vaak voor dat een leerling zijn of haar voortgezet onderwijs curriculum hier afrondt. Ook branchegerichte cursussen kunnen om deze reden vaak niet worden afgerond met een certificaat. We stemmen ons aanbod af samen met de school van herkomst, zodat de leerling een doorlopende leerlijn kan worden geboden. Geregeld zien wij echter dat door omstandigheden de leerling al langere tijd geen onderwijs heeft gevolgd voor plaatsing of niet meer terug kan naar de school van herkomst. In dat geval stellen we een nieuw ontwikkelingsperspectief op, gebaseerd op (didactische) testresultaten en functioneren tijdens de eerste vier weken na plaatsing in IZEO.

Cognitieve opbrengsten

De cognitieve opbrengsten worden gemeten aan de hand van de behaalde diploma’s en certificaten en daarnaast wordt minimaal twee keer per jaar de didactische voortgang getoetst met behulp van het methode-onafhankelijke volgsysteem AMN. Vanwege de hierboven beschreven kenmerken wordt de didactische ontwikkeling van leerlingen voornamelijk op individueel niveau geanalyseerd.

Behaalde diploma’s en certificaten 2021-2022

Opleiding/cursus	Certificaat/ diploma behaald	Bewijs van deelname behaald
vmbo staatsexamens		
vmbo- tl volledig staatsexamen	1	
branchegerichte certificaten		
VCA	4	
Oriënterende cursus bouw		3
Bosmaaier		2
Afbouw	1	
Timmeren	1	
Metselen	1	

Sociale opbrengsten en veiligheid

De sociale opbrengsten en veiligheidsbeleving worden gemonitord middels ZIEN!. Dit is een expertsysteem dat het sociaal-emotioneel functioneren van leerlingen in kaart brengt middels vragenlijsten die door de leerlingen zelf en door leerkrachten over de leerlingen kan worden ingevuld. Deze vragenlijsten worden minimaal twee keer per schooljaar afgenomen op alle IZEO-locaties. ZIEN! VO hanteert drie graadmeters die informatie geven over het ervaren leer- en leefklimaat; namelijk welbevinden, autonomiebeleving en de betrokkenheid. De overige dimensies gaan in op de ontwikkelbehoeften van een leerling op sociaal-emotioneel gebied, leren en veiligheid. De drie graadmeters geven aan in hoeverre de leerling in staat is om te profiteren van het onderwijsaanbod. Hieronder worden de resultaten beschreven van de afname in april/mei 2022.
Over het algemeen beoordelen leerlingen hun leer- en leefklimaat, sociale competenties, leercompetenties en veiligheid positiever dan leerkrachten. Dit kan deels iets zeggen over de beperkte mogelijkheden tot zelfreflectie die onze leerlingen vanwege hun problematiek of licht verstandelijke beperking beschikken.
Wat betreft het leer- en leefklimaat wordt de relatie tussen leerkracht en leerling en leerlingen onderling op alle IZEO-locaties als meest positief ervaren. Daarentegen worstelen alle afdelingen met de betrokkenheid van leerlingen, dat wil zeggen de mate waarin leerlingen actief meedoen met de les en gemotiveerd zijn om te leren.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Wat betreft de sociale competenties wordt op de meeste IZEO-locaties sociale autonomie als best ontwikkeld benoemd. De impulsbeheersing is op alle locaties de minst ontwikkelde competentie. Wat betreft de leercompetenties worden aanpakgedrag en creativiteit relatief laag beoordeeld door de leerkrachten. Leerlingen zelf ervaren hier overigens nauwelijks beperkingen in. De sociale veiligheidsbeleving wordt door leerlingen zelf als positief ervaren. Door leerkrachten wordt deze op IZEO-locaties Koraal Heerlen en XONAR Heerlen als relatief laag beoordeeld.
De scores zijn binnen het managementteam geëvalueerd en daaruit zijn een aantal speerpunten en ambities gekomen voor schooljaar 2022-2023. We willen dit schooljaar met name inzetten op het verhogen van de betrokkenheid van onze leerlingen. Daarmee samenhangend leggen we ook de nadruk op het verbeteren van het aanpakgedrag en de creativiteit en impulsbeheersing van onze leerlingen. Middels het nieuwe onderwijsconcept Jong Leren en Werken kunnen wij de leerlingen direct begeleiden bij het behalen van deze doelen. Daarnaast blijven wij ernaar streven dat elke leerling zich veilig voelt op school.

Uitstroomgegevens IZEO Via Jeugd
Deze analyse is gebaseerd op de opbrengstgegevens van alle leerlingen die in 2021-2022 zijn uitgestroomd op VSO St. Jozef, IZEO Via Jeugd

- In 2021-2022 hebben in totaal 109 leerlingen VSO St. Jozef- Icarus verlaten, waarvan 75 tussentijds en 34 aan het einde van hun voortgezet onderwijs looptijd (einduitstromers).
- De gemiddelde verblijfsduur van de uitstromers in 2021-2022 was 6,3 maanden. Er waren 20 leerlingen die langer dan een jaar hebben verbleven, met een maximum van 2,5 jaar. Het betreft leerlingen met een zeer complexe psychiatrische, meervoudige problematiek, waarbij een langere stabilisatie- en behandelingsfase noodzakelijk was. Het was vaak lastig om een geschikte, aansluitende vervolgplek te vinden voor deze leerlingen, zowel op het gebied van zorg als onderwijs.
- Vanwege de korte verblijfsduur van leerlingen is er een hoge in- en uitstroom gedurende het schooljaar en worden plekken gedurende een schooljaar meermaals bezet. Zo hebben in totaal 168 leerlingen onderwijs gevolgd in 2021-2022, op 67 plekken.
- De meeste leerlingen bezochten voorafgaand aan plaatsing een vso (61%); in de helft van deze gevallen was er tevens sprake van een residentiële plaatsing in een Jeugdzorg^{plus} instelling of justitiële jeugdinrichting.

Prestatieanalyse IZEO Via Jeugd
Hieronder volgt een korte samenvatting van de resultaten van de prestatieanalyse:

- Ongeveer de helft van de leerlingen stroomde aan het einde van hun middelbare schoolperiode uit naar een arbeidsplek (waarvan weer de helft begeleide arbeid); een derde naar een Entree-opleiding op een ROC.
- De meeste leerlingen hadden cognitieve capaciteiten van gemiddeld (90-110) en licht verstandelijk beperkt (70-79) niveau. De meeste leerlingen volgden een arrangement dat voorbereidt op een Entree-opleiding (mbo niveau 1).
- De helft van de leerlingen die tussentijds uitstroomden (die op een andere school hun opleiding afmaken vanwege beëindiging behandeling/verhuizing) ging naar een andere vso (arbeids-/praktijkgericht).
- 90% van de leerlingen vertrok naar een uitstroombestemming die aansloot op het advies in het ontwikkelingsperspectief.

Prestatieanalyse IZEO Koraal Urmond

- Opvallend is dat in 2021-2022 relatief veel leerlingen uitstroomden naar vervolgonderwijs (Entree) vergeleken met vorig schooljaar. Een factor die hier een positieve rol in speelt is het feit dat de meeste leerlingen regionaal uitstromen,

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

waardoor we kunnen profiteren van onze goede samenwerking met het regionale ROC (VISTA College). Tussentijds stroomden alle leerlingen uit naar een praktijkgerichte vso.
- De meeste leerlingen hebben cognitieve capaciteiten op licht verstandelijk beperkt (70-79) niveau.
- 83% van de leerlingen stroomde uit naar een niveau dat overeenkwam met het eerste ontwikkelingsperspectief. De meeste andere leerlingen stroomden lager uit (dagbesteding in plaats van arbeid); in samenwerking met de gemeente werd bij deze leerlingen wel nog onderzocht of een begeleide arbeidsplek tot de mogelijkheden behoorde. Eén leerling had zich tijdens zijn verblijf zodanig positief ontwikkeld dat hij kon uitstromen naar een Entree-opleiding in plaats van een dagbestedingsplek.

Prestatieanalyse IZEO Koraal Heerlen, XONAR LWTC Heerlen en Care4Kidz
- De meeste leerlingen van IZEO XONAR LWTC stroomden uit naar vervolgonderwijs (einduitstroom) en vso arbeidsgericht (tussenuitstroom). Alle tussentijdse uitstromers gingen naar een niveau dat overeenkwam met hun ontwikkelingsperspectief, ongeveer de helft van deze leerlingen keerde ook terug naar de school van herkomst.
- Bij de meeste uitgestroomde leerlingen van IZEO Care4Kidz kon een doorlopende leerlijn worden gehandhaafd, wat betekent dat de leerling binnen de specialistische setting van IZEO Care4Kidz kon doorwerken op hetzelfde niveau. Leerlingen afkomstig van regulier vo waren na uitstroom klaar om terug te keren naar de school van herkomst of door te stromen naar vervolgonderwijs. Leerlingen afkomstig vso stroomden overeenkomstig met hun OPP uit naar een arbeidstoeleidingsvoorziening van de gemeente.
- Bij IZEO Koraal Heerlen waren alle uitstromers afkomstig van het so (bovenbouw). Tijdens hun verblijf werden ze geleidelijk voorbereid op de overstap naar het vso, waarnaar alle leerling ook uitstroomden in 2021-2022.

Conclusies kwaliteitszorg, leeropbrengsten en uitstroomgegevens
Onze IZEO-locaties staan voor de complexe taak onderwijs te bieden aan een zeer kwetsbare groep jongeren met uiteenlopende psychiatrische, gedrags- en systeemproblematiek. Daarnaast zijn er de bijzondere omstandigheden van integraal onderwijs en zorg, waarbij onderwijs en behandeling qua inhoud en tijd op elkaar worden afgestemd en waardoor we te maken hebben met een grote doorstroom van leerlingen. Onze ambitie is leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op hun vervolgplek en toekomstige plek in de maatschappij. In de meeste gevallen lukt het ook om de eerste stap in het vervolgproces te realiseren, namelijk de uitstroom naar een vervolgplek conform het ontwikkelingsperspectief. Het navolgen van de bestendiging op de betreffende plek wordt ons niet opgelegd door inspectie, omdat deze eerder inherent is aan veranderingen in woon- en behandellocatie dan aan de kwaliteit van ons uitstroomadvies. Omdat wij de informatie over bestendiging belangrijk vinden, proberen we alternatieve manieren te vinden om te achterhalen of leerlingen met succes functioneren op hun vervolgplek. Bijvoorbeeld door gegevens op te vragen bij ROC's waarmee we samenwerken, uit het Register Onderwijsdeelnemers (ROD) of door een aantal specifieke casussen te volgen.
Er zal ook worden nagestreefd om daar waar mogelijk leerlingen terug te geleiden naar het regulier onderwijs, echter in de praktijk blijkt dat het regulier onderwijs vaak niet kan voldoen aan de intensieve ondersteuningsvragen van het overgrote deel van onze leerlingen. Daarnaast wordt gezien dat vanwege deze complexiteit leerlingen niet altijd kunnen uitstromen naar opleidingen die passen bij hun cognitieve capaciteiten. Door zoveel mogelijk toe te werken naar en aan te sluiten bij het vso en zorg- en arbeidsvoorzieningen in de omgeving, de samenwerking op te zoeken met professionals in de betreffende werkvelden en onze expertise te delen lukt het ons om leerlingen op een passende vervolgplek te krijgen, Of dat nu is binnen reguliere vervolgopleidingen en arbeidsplekken of binnen speciale voorzieningen in het onderwijs en de maatschappij.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

SO De Buitenhof

Cognitieve opbrengsten

De methodeonafhankelijke didactische opbrengsten van de leerlingen worden gevolgd met het Cito-volgsteem. De door de schoolverlaters gemiddeld behaalde leerwinst tijdens hun verblijf op SO De Buitenhof is 24 didactische maanden (ofwel 2,4 schooljaren). Gemiddeld was er maximaal een leerwinst te behalen van 31 didactische maanden (3,1 schooljaren). Verreweg de meeste leerlingen starten op De Buitenhof met een fikse leerachterstand; bij de helft van de leerlingen is deze maar liefst meer dan één schooljaar. Doordat leerlingen vaak pas in de bovenbouw instromen is er weinig tijd om de ontwikkeling te stabiliseren en de leerachterstanden in te halen. Toch lukt het de gemiddelde leerachterstand bij uitstroom terug te brengen naar 7 didactische maanden. We hebben berekend dat wanneer de leerlingen binnen het regulier onderwijs waren gebleven, deze leerachterstand minimaal was opgelopen tot 12 didactische maanden. Dit maakt de toegevoegde waarde van het onderwijs van SO De Buitenhof duidelijk.

Route 8 eindtoets

De Route 8 eindtoets wordt afgenomen bij alle leerlingen die komend schooljaar naar vo of vso gaan. In 2021-2022 hebben in totaal 27 leerlingen de Route 8 eindtoets gemaakt. De verdeling over schooladviezen was als volgt:

Route 8 Schooladvies	Leerlingen %
pro/vmbo-bb	19
vmbo-bb/vmbo-kb	37
vmbo-kb/vmbo-gtl	26
vmbo-gtl/havo	11
havo/vwo	4
vwo	4

Van de schoolverlaters stroomt 70% uit naar een niveau dat overeenkomstig is met het advies in hun ontwikkelingsperspectief. De overige 30% van de leerlingen stroomt uit naar een hoger niveau dan het Route 8 advies. Alle leerlingen gaan naar het VSO.

Sociale opbrengsten

De sociale opbrengsten en veiligheidsbeleving worden minimaal één keer per schooljaar gemeten aan de hand van de ZIEN!. De leerlingvragenlijst geeft een beeld van het door de leerlingen ervaren leer- en leefklimaat en de leerkrachtvragenlijst van de door leerkrachten geobserveerde sociale competenties van de leerlingen. De graadmeters betrokkenheid, welbevinden, die van bepalende en voorspellende invloed zijn op de ontwikkeling van de sociale competenties en het leer- en leefklimaat, worden door beide vragenlijsten gemeten. Kijkend naar de graadmeters zijn de *betrokkenheid* en het *welbevinden* volgens de leerlingen van SO De Buitenhof zelf en hun leerkrachten voldoende. In twee klassen worden de graadmeters wel beduidend lager beoordeeld door de leerlingen zelf, met name het welbevinden.
Met betrekking tot de door de leerkrachten geobserveerde sociale competenties blijkt *inlevingsvermogen* het best ontwikkeld te zijn. *Sociale flexibiliteit* wordt gemiddeld het laagst beoordeeld door de leerkrachten. Het komende schooljaar zal er een training executieve functies voor leerkrachten plaatsvinden, waarin het ondersteunen en ontwikkelen van dit domein bij leerlingen als extra aandachtspunt zal worden meegenomen.
Met betrekking tot het door de leerlingen zelf ervaren leer- en leefklimaat voelen leerlingen op SO De Buitenhof zich gemiddeld minder gepest en pesten zelf minder dan de landelijke normgroep, waarschijnlijk mede dankzij het uitgebreide pestprotocol en pestbeleid van SO De

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Buitenhof. De *Veiligheidsbeleving* van de leerlingen is gemiddeld voldoende echter behoeft in sommige klassen extra aandacht. Tijdens de opbrengstbespreking met de teamleiders en directie is besproken op klasniveau te bekijken om welke individuele leerlingen het gaat en deze leerlingen te ondersteunen en monitoren, bijvoorbeeld door middel van een handelingsplan.

Prestatieanalyse
Hieronder volgt een korte samenvatting van de prestatieanalyse over de uitgestroomde leerlingen van schooljaar 2021-2022:

- *Einduitstroom*: Alle leerlingen stroomden uit naar voortgezet speciaal onderwijs. Vergeleken met de rest van de scholen voor speciaal onderwijs in Nederland valt dit resultaat in het laagste percentiel (0-25). De percentielgrens van 50% ligt op 15%. Het zou een mooi streven zijn om dit het komende schooljaar minimaal te bereiken. Ondanks dat de problematiek van de doelgroep de laatste jaren complexer is geworden, wat logischerwijs leidt tot een groter percentage doorstroom naar vso, kan er worden gezocht naar manieren om leerlingen eerder voor te bereiden op de overstap naar voortgezet onderwijs. Kanttekening hierbij is de relatief hoge instroomleeftijd. De meeste leerlingen worden pas in groep 6 (of hoger) geplaatst op SO De Buitenhof, waardoor er weinig tijd is om na het opbouwen de extra ondersteuning weer af te bouwen.
- *Uitstroom gerelateerd aan IQ*: het grootste deel van de schoolverlaters 2021-2022 beschikt over beneden gemiddelde tot gemiddelde intellectuele capaciteiten (IQ 85-99). De meeste leerlingen gaan naar een vmbo leerweg op het vso. Leerlingen van SO De Buitenhof stromen vaker uit naar een bestemming die bij hun cognitieve capaciteiten aansluit (of zelfs hoger is) dan minimaal 75% van de andere scholen voor speciaal onderwijs in Nederland
- *Bestendiging*: van de uitstromers in schooljaar 2019-2020 volgt 90% twee jaar na uitstroom nog steeds onderwijs op hetzelfde niveau. De overige 10% werd opgenomen in een behandelinstelling; intensieve behandeling maakte het noodzakelijk ze op een lager niveau te plaatsen.

2.2.9 Internationalisering
Er is geen beleid op het thema internationalisering.

2.2.10 Digitalisering en ICT
De afgelopen jaren hebben we binnen Alterius een inhaalslag gemaakt op het gebied van ICT. Voor leerlingen en medewerkers is er de afgelopen jaren veel veranderd. In 2020 zijn we overgestapt naar Microsoft365 voor medewerkers. In augustus 2022 zijn we voor leerlingen overgestapt van Google naar Microsoft365. Er zijn werkafspraken over het werken met Microsoft365 opgesteld door een werkgroep en toegelicht tijdens trainingen voor medewerkers.

We werken met de leerlingvolgsystemen ParnasSys en Somtoday. ParnasSys wordt voor alle leerlingen gebruikt als leerling-administratiesysteem. Voor het SO dient ParnasSys ook als leerlingvolgsysteem en in het VSO wordt Somtoday als leerlingvolgsysteem gehanteerd. Daarnaast maakt VSO De Buitenhof gebruik van het ELO van Somtoday. Ouders/verzorgers kunnen hierin het lesrooster, de toetsresultaten en de afwezigheid van hun kind zien. Het SO maakt gebruik van het communicatieplatform ISY. Op didactisch gebied maken we zoveel mogelijk gebruik van de digitale licenties die bij de lesmethodes horen. Hierdoor kunnen we beter gepersonaliseerd leren aanbieden waardoor leerlingen op hun eigen niveau kunnen werken. Naast de digitale methode licenties maken we Alterius breed gebruik van het

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Coolportaal. In dit portaal vinden leerlingen de belangrijkste apps terug die ze dagelijks nodig hebben. Ook hebben ze via dit portaal toegang tot de onderwijsapps van Microsoft365.

Elke leerling maakt op school gebruik van een Chromebook waarop hij/zij de lesstof kan verwerken. Deze Chromebooks zijn in augustus 2022 vervangen.

Sinds augustus 2022 zijn álle klaslokalen voorzien van digitale schoolborden van Prowise waardoor we interactief les kunnen geven. Alle docenten zijn geschoold in het werken met Prowise. Elke medewerker heeft een eigen laptop, met daarop een Microsoft365-pakket, en een werktelefoon. Vaste werkplekken zijn vervangen door flexibele werkplekken.

Alterius beschikt inmiddels over moderne software en hardware, ICT-beleid en scholing van gebruik van ICT-middelen. In 2023 zal de focus meer verschuiven naar digitalisering. Te starten met een visie op digitale vaardigheden (geletterdheid) van leerlingen en medewerkers en de ontwikkeling van bijbehorende methodieken.

2.2.11 Inspectie

In het najaar van 2019 is Alterius voor het laatst onderzocht door de inspectie van het onderwijs. Zie hier het Inspectierapport (link naar pdf). In 2023 verwachten wij weer een bezoek van de inspectie. De afgelopen schooljaren zijn we aan de slag gegaan met de aanbevelingen van de inspectie en de externe audit die we op basis daarvan hebben laten uitvoeren. Er is een verbeterplan gemaakt, het managementteam heeft een ontwikkeltraject gevolgd om het kwaliteitsdenken en leiding geven aan kwaliteitszorg te bevorderen en in mei laten we wederom een externe audit uitvoeren om de resultaten van de verrichtte inspanningen te laten meten. Dat wil zeggen; of we op het juiste spoor zitten ter voorbereiding op het naderende inspectiebezoek en in hoeverre de eerste resultaten al zichtbaar zijn op de werkvloer.

2.2.12 Visitatie

Tijdens dit verslagjaar heeft er geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden.

2.2.13 Onderzoek

Alterius onderschrijft het belang van (wetenschappelijk) onderzoek en is dan ook zeer bereid hier medewerking aan te verlenen. Hieronder volgt een greep uit de onderzoeken waarbij Alterius betrokken is:

- Alterius neemt deel aan de leerstoel Gespecialiseerd Onderwijs van Peer van der Helm, zowel op bestuurlijk als inhoudelijk niveau. Peer van der Helm is bijzonder hoogleraar onderwijs en zorg voor leerlingen met cognitieve beperkingen en gedragsproblemen in het speciaal onderwijs. De leerstoel heeft als functie Peer te ondersteunen en van input te voorzien voor zijn onderzoeken.
- Met betrekking tot IZEO Via Jeugd wordt deelgenomen aan de Wetenschappelijk Medische Commissie. Deze commissie bestaat uit gedragswetenschappers en een psychiater van Via VSO St. Jozef en Via Jeugd en twee hoogleraren van de KU Nijmegen en de Open Universiteit. De commissie begeleidt en voert wetenschappelijk onderzoek uit met betrekking tot de doelgroep JeugdzorgPlus en monitort alle onderzoeken en wetenschappelijke onderzoeksstages die binnen Via Jeugd en/of IZEO lopen.
- Alterius neemt deel aan verschillende werkgroepen van de Sectorraad GO, bijvoorbeeld met betrekking tot het verder ontwikkelen van het landelijk doelgroepenmodel.
- Alterius zal vanaf de tweede helft van schooljaar 2022-2023 deelnemen aan het onderzoek Partnerschap in Jeugdhulp en Speciaal Onderwijs.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.2.14 Passend onderwijs

De stichting neemt bestuurlijk deel aan zeven samenwerkingsverbanden. Drie verbanden voor het PO en vier voor het VO. Aangezien Alterius zich dedicated richt op speciaal onderwijs, is de relatie met de samenwerkingsverbanden cruciaal en vanzelfsprekend. Zie voor relevante ontwikkelingen paragaaf 2.2.1.
De doelen van de samenwerkingsverbanden worden vastgesteld in de afzonderlijke besturen. Het zogenaamde Ondersteuningsplan van het verband is het bepalende kader. De directeuren van de verbanden spelen bij het tot stand komen van dit plan een actieve rol. De doelen zijn een onderdeel van dit plan. Het O-plan van SWV VO WM (Westelijke Mijnstreek) is in 2022 goedgekeurd, de O-plannen van SWV VO MH (Maastricht Heuvelland) en PL (Parkstad Limburg) staan op de planning voor 2023, evenals de O-plannen van de SWV'n PO WM, MH en PL. Alterius draagt actief bij aan de totstandkoming van deze plannen en borgt de relevante zwaluwstaarten met haar eigen koersplan.
Los van de visie is ook de afweging of voor het bereiken van de doelstellingen voldoende financiële ruimte is van belang. Die financiële ruimte wordt in onze regio erg beperkt door de negatieve verevening. Dit speelt met name bij SWV VO Parkstad; de continuïteit kan alleen geborgd worden door een structurele inbreng van de aangesloten schoolbesturen, ten koste van de eigen lumpsum. Het deelnemerspercentage vso en pro ligt structureel boven de vereveningsnorm en ondanks alle inzet lukt het in deze regio niet om deze omlaag te krijgen. Alterius neemt hierin haar verantwoordelijkheid, voor de lange termijn is dit echter geen duurzame oplossing. Verder vinden er evaluaties plaats van resultaten. Deze resultaten worden gebruikt voor het aanpassen van doelen.

De Zuid-Limburgse verbanden in het PO werken nauw met elkaar samen. Bestuurlijk gaat het om drie verbanden, maar op de meeste terreinen is er informeel sprake van één verband. Eenzelfde ontwikkeling is zichtbaar bij de drie verbanden in het VO. De volgende stap waaraan nu al wordt gewerkt is om rond bepaalde thema's, bijvoorbeeld overstap van PO naar VO, ook tussen PO en VO de samenwerking te versterken. Door deze samenwerkingen komt er steeds meer afstemming tussen de ondersteuningsplannen en de doelen die worden nagestreefd.

Globaal zijn de volgende doelstellingen voor de verbanden van toepassing:
- een dekkend aanbod voor alle kinderen een passende plek;
- de basisondersteuning in de school is van hoog niveau;
- adequate toegang tot extra ondersteuning;
- extra ondersteuning is van hoog niveau;
- ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces.

Leidende principes
- Elke leerling in de regio, is een leerling van ons allemaal. Dat betekent dat we een leerling niet tussen wal en schip terecht laten komen en vasthouden totdat helder is hoe een eventuele nieuwe, passende plek heeft vorm gekregen.
- Ondersteuning is zo licht, snel en thuisnabij mogelijk. We signaleren vroegtijdig de ondersteuningsbehoefte van een leerling en zetten in op ondersteuning binnen het reguliere netwerk. Dit vergt een ontwikkeling van curatief naar preventief handelen en van segregatie naar inclusie.
- We bieden ondersteuning waar nodig en gaan uit van normaliseren.
- Vindplaats = werkplaats. We brengen het aanbod van (extra) ondersteuning zo veel mogelijk naar de leerling, in plaats van andersom.
- Handelingsgericht arrangeren. Van diagnosticeren en slagboomdiagnostiek naar handelingsgericht arrangeren.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

- We praten niet over elkaar, maar met elkaar. In gezamenlijk overleg, met professionals, ouders en leerling, bepalen we de juiste vorm van ondersteuning (in knooppuntoverleggen)
- Integrale aanpak onderwijs en gemeenten om de totale ondersteuning voor de jeugd in samenhang aan te pakken en te organiseren, middels doelgroeparrangementen en IZEO.

2.2.15 Verantwoording NPO

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is een (niet-structureel) investeringsprogramma van het kabinet om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen. Voor het funderend onderwijs gaat het om 5,8 miljard euro. De spil zijn schooleigen programma's die scholen op basis van een eigen analyse opstellen. Scholen ontvangen een bedrag per leerling via de lumpsum en daarnaast zijn er binnen het NPO enkele subsidieregelingen die scholen kunnen aanvragen, waarover zij zich apart verantwoorden.

In het kader van de NPO-gelden hebben zowel St. Jozef als De Buitenhof met name ingestoken op deskundigheidsbevordering van de medewerkers, met als doel het welbevinden, de leerprestaties en de executieve functies van de leerlingen te waarborgen en bevorderden. Deze inzet is ook met de MR besproken. Op VSO St. Jozef hebben interventies binnen de domeinen zomerscholen, welbevinden, metacognitie en zelfregulerend leren de meest positieve effecten gehad op de ontwikkeling van de leerlingen. Zo had het nieuwe onderwijsconcept Jong Leren en Werken een positieve invloed op de zelfreflectie en de betrokkenheid/motivatie van leerlingen. Een ander voorbeeld is de inzet van Youth in Prison (YIP) bij IZEO Via Jeugd tijdens vakantieperiodes, die o.a. zorgde voor het bevorderen van continuïteit in de dagelijkse structuur en het welbevinden en zelfbeeld van leerlingen. Op De Buitenhof wordt o.a. ingezet op deskundigheidsbevordering van personeel op het gebied van executieve functies bij leerlingen, waardoor het onderwijs beter kan worden afgestemd op individuele verschillen. De interventie "12 Bouwstenen", die stichtingsbreed wordt ingevoerd bij Alterius is gericht op het verbeteren van het didactisch handelen bij leerkrachten. Dit is momenteel nog in de ontwikkelfase waardoor de effecten ervan op leerlingen nog niet zichtbaar zijn.

2.3 Personeel & professionalisering

2.3.1 Doelen en resultaten professionalisering

Algemeen

Met de implementatie van het nieuwe allocatiemodel (2021) worden budgetten op teamniveau vooraf vastgesteld, inclusief scholing en professionalisering. Wensen met betrekking tot mobiliteit worden jaarlijks verzameld, waarmee vervolgens zoveel als mogelijk rekening mee wordt gehouden. Er wordt een gesprekscyclus gehanteerd, waarbinnen ontwikkel- en beoordelingsgesprekken worden gevoerd.

Werkverdeling

Door middel van het werkverdelingsplan heeft iedereen de kans gekregen zijn taken in beeld te brengen. Voorafgaand aan het vorige en huidige schooljaar is niet in lijn van het beleid geacteerd, mede als gevolg van corona. In de aanloop naar het nieuwe schooljaar (gestart najaar 2022) is het beleid geactualiseerd, over de beschreven onderwerpen heeft intensief samenspraak plaatsgevonden met de medezeggenschapsraad.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Professionalisering
Jaarlijks wordt geïnventariseerd welke behoefte er is aan nascholing zowel op stichtings-, school- , afdelings- als op individueel niveau.
Hoofdpunten.

- Twaalf bouwstenen. Dit heeft betrekking op effectief didactisch handelen van de SO- en VSO-docenten. Dit traject is nog niet afgerond;
- Cito-training VSO. Dit heeft betrekking op het didactisch handelen van de docent. (data, duiden, doelen, doen);
- Cursus executieve functies VSO. Voor docenten VSO afgerond;
- Professionalisierung digitalisering Pro-wise trainingen voor SO- en VSO-docenten.
    - Dit traject is nog niet afgerond;
- Bootcamp. Digitale geletterdheid voor leden ICT-werkgroepen. Traject is afgerond.
- Er is een scholingsaanbod aanwezig via platform E-wise, geflankeerd met interne communicatie en promotie en geadviseerde modules.

Privacy
Het doel van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) is om de privacy van individuen te beschermen door het reguleren van de verwerking van persoonsgegevens. Dit geldt voor alle organisaties die persoonsgegevens verwerken. De aanpak van gegevensbescherming stelt hoge normen voor transparantie, beveiliging en toestemming bij het verzamelen van persoonsgegevens. Om dit proces zo goed mogelijk te managen maken we gebruik van een functionaris gegevensbescherming. Deze functionaris wordt vanuit het Privacy Huys ingehuurd. Van belang is dat werknemers zich bewust zijn dat persoonsgegevens goed beschermd moeten worden. Middels trainingen wordt hier een bijdrage aan geleverd. In vergelijk met 2020 (meting november) zijn we, naar inzet van een verbeterplan gestart in maart 2021, gestegen van een score van 1,5 naar 2,6 (op een schaal van 1 t/m 5) en we scoren op geen enkele van de 22 privacy statements minder dan 2 (in 2021 nog bij 7 van de 22 statements). Zie jaarverslag privacy (link naar pdf).

Arbeidsmarkt
In onze sector (en aanverwante sectoren als zorg) is sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Vooralsnog lukt het Alterius om vacatures in te vullen en continuïteit van onderwijs te blijven borgen. Er is weinig verloop onder de betrokken medewerkers, werving van nieuwe collega's zijn vaker gebaat geweest door stimulering binnen het eigen netwerk.

2.3.2 Toekomstige ontwikkelingen

Aanpak werkdruk
De besteding van de werkdrukmiddelen is een onderdeel van het werkverdelingsplan. In 2023 zal door HumanCapitalCare (HCC) een RI&E worden afgenomen. Onderdeel daarvan is ook een onderzoek naar de psychosociale arbeidsbelasting (PSA). Een onderdeel van de PSA is de werkdruk. Alle personeelsleden zullen hiervoor worden uitgenodigd. Afhankelijk van de uitkomsten zal dit mogelijk leiden tot aanpassingen van het gevoerde personeelsbeleid.
In de 2023 zal wederom een werkverdelingsplan worden opgesteld. Het beleid hiervoor is geactualiseerd.

Gesprekkencyclus
Medio 2023 zal een nieuw systeem (Bardo) voor de gesprekkencyclus worden ingevoerd. Dit systeem vervangt het huidige systeem De Digitale Gesprekkencyclus (DDGC) en zal daarnaast worden ingericht voor leergemeenschappen.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Professionalisering
In voorjaar 2023 start de cursus executieve functies voor SO-docenten en vakdocenten.
Het lerarenportfolio en het lerarenregister zijn vervallen. Wel dienen docenten te beschikken over een bekwaamheidsdossier. De werknemer houdt zelf zijn dossier actueel, de werkgever faciliteert en stimuleert. Momenteel wordt onderzocht of AFAS of Bardo het beste systeem hiervoor is.

Functiehuis
Het functiehuis is in 2021 geëvalueerd, aangepast en na instemming door de GMR doorgevoerd. In 2022 is een specifiek traject gestart waarin de rol en positie van de LD-functie wordt geëvalueerd en mogelijk aangepast, ter instemming en doorvoering gepland voor voorjaar 2023.

2.3.3 Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

Formatie
Jaarlijks wordt op basis van de meerjarenbegroting het meerjarenformatieplan en het formatieplan opgesteld. Hiermee wordt bepaald hoe de formatie zich in de komende jaren zal ontwikkelen en daarmee kan de personeelsbezetting vroegtijdig worden bijgestuurd.

Conform de nieuwe cao zal Alterius, indien gedwongen ontslag aan de orde is het 'Werk naar Werk'-beleid gaan voeren. Doel hiervan is om in samenspraak met vakbonden gedwongen ontslag te voorkomen en dus ook het voorkomen van werkloosheidskosten.
Dit was in 2022 niet aan de orde.

In het formatieplan 2021-2022 zijn we overgegaan naar de T=0-systematiek en daarmee was de omvang van de formatie gebaseerd op prognoses.
Voorheen hanteerde stichting Alterius bij de formatietoekenning voor het schooljaar de zogenaamde T-1 systematiek. Deze systematiek wordt ook door het ministerie van OC&W gebruikt voor toekenning van de Lumpsum-bekostiging en wil zeggen dat de bekostiging voor schooljaar T wordt bepaald door het aantal leerlingen op 1 oktober van het schooljaar T-1.
Door ook de formatietoekenning op dezelfde systematiek te baseren lopen de personele inkomsten en uitgaven in het schooljaar gelijke tred.
Nadeel van dit T-1 systeem is dat in de toekennig van formatie geen recht kan worden gedaan aan de feitelijke leerlingaantallen in het betreffende schooljaar.
De T=0-systematiek vraagt om voorfinanciering.
Gaandeweg 2022 is gebleken dat er te optimistisch is geprognosticeerd met als gevolg dat de omvang van de formatie in negatieve zin zal moeten worden bijgestuurd. Dit zal gaandeweg 2023 vorm krijgen. De afbouw van de formatie moet op een zorgvuldige en verantwoorde wijze plaatsvinden.
We stappen in 2023 weer over naar de T=-1-systematiek, waarbij wel de ontwikkeling van het aantal leerlingen goed gemonitord moet worden. Voorkomen moet worden dat we vanwege groei van het aantal leerlingen, in een situatie terecht komen waarbij te veel formatie is afgebouwd.

Ziekteverzuim stichting Alterius 2022

Gemiddeld ziekteverzuim		
	01-01-2021 t/m 31-12-2021	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Stichting Alterius	5%	7,8%
St. Jozef	6,1%	10,8%
De Buitenhof	4,5%	6,4%

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Op stichtingsniveau zien we een stijging van 4,5% naar 6,4%.
Het landelijk gemiddelde van WEC-scholen was in 2021 6,5% en van het basisonderwijs 5,7%.
Cijfers van 2022 zijn nog niet bekend.
Bij beide scholen zien we een stijging van het ziekteverzuim. Deze stijging wordt veroorzaakt door het aantal langdurig zieke medewerkers. Hierbij kan aangegeven worden dat de oorzaken van het verzuim grotendeels niet-werkgerelateerd zijn, tegelijk zien we ook nog corona-effecten.
Vooruitkijkend wordt bij beide scholen een daling van het ziekteverzuim verwacht.

Ziekteverzuimfrequentie
De gemiddelde ziekteverzuimfrequentie is op stichtingsniveau gestegen van 1,09 naar 1,96. Met medewerkers die frequent verzuimen (≥ 3 keer) worden gesprekken gevoerd. Doel hiervan is het achterhalen van beïnvloedbare oorzaken en het ondernemen van acties om zo een volgende ziekmelding, dan wel langdurige uitval te voorkomen.

Arbodienst
De ziekteverzuimbegeleiding van het personeel is in handen van HumanCapitalCare (HCC). Begin 2022 heeft er een wisseling plaatsgevonden van de bedrijfsarts.
De dienstverlening wordt twee keer per jaar geëvalueerd. De laatste evaluatie heeft geleid tot voortzetting van het contract met HCC in 2023.

2.3.4 Uitkeringen na ontslag

Er zijn geen kosten voor uitkeringen. Alle instroomtoetsen die bij het Participatiefonds zijn doorlopen, zijn door het fonds akkoord bevonden. Alterius heeft geen eigen wachtgelders. Vanaf 1 augustus 2022 is het nieuwe reglement van het Participatiefonds van kracht. Vanaf dat moment geldt dat uitkeringen voor maximaal 50% ten laste komen van de werkgever. In sommige situaties kan dat percentage worden teruggebracht naar 10%. Met deze nieuwe regelgeving is het nog meer relevant dat tijdig wordt bijgestuurd op het functioneren van medewerkers en op het beperken van uitstroom.

2.3.5 Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

De minister van OC&W heeft via een aanvullende bekostigingsregeling middelen ter beschikking gesteld voor verdere professionalisering en begeleiding van schoolleiders en starters. In 2022 is een bedrag ontvangen van € 39.042,--.
Voor de directeur en teamleiders zijn twee scholingstrajecten opgesteld. Een ten aanzien van leidinggeven aan kwaliteitsontwikkeling en een ten aanzien van integraal leiderschapsontwikkeling en externe oriëntatie. Leidinggeven aan kwaliteitsontwikkeling is afgerond. Traject integraal leiderschapsontwikkeling loopt nog.
Voor starters is een uitgebreid traject opgesteld ten aanzien kennismaking en begeleiding (onboarding proces).

2.3.6 Strategisch personeelsbeleid

Middels integraal personeelsbeleid (IPB) worden de inzet en bekwaamheden van de medewerkers afgestemd op de doelstellingen en de context van de scholen. De doelstellingen van de scholen zijn verbonden aan de strategische koers. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een samenhangend geheel van instrumenten dat gericht is op de ontwikkeling van individuele medewerkers.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De managementteams, o.l.v. de directeur, zijn verantwoordelijk voor de implementatie en monitoring van het personeelsbeleid. Dit beleid komt mede tot stand na goedkeuring door de medezeggenschap. De directeur legt verantwoording af aan de bestuurder. Het ingevoerde beleid wordt zowel mondeling als schriftelijk geëvalueerd, als onderdeel van de planning & control cyclus, specifiek in de MARAP's.
Verder is er sprake van een gezamenlijk MT (GMT). De MT's van beide scholen en de directeur zijn hier onderdeel van. Doel hiervan is om op stichtingsniveau dubbel werk te voorkomen of anders gesteld meer gebruik te maken van elkaars kwaliteiten. Dit geldt ook voor implementatie van nieuw beleid.

Uitgangspunten bij het strategisch personeelsbeleid:
- Het personeelsbeleid moet afgestemd zijn op de strategie van de organisatie, zodat medewerkers bijdragen aan de realisatie van de doelen.
- Het beleid moet gericht zijn op duurzame inzetbaarheid van de medewerkers.
- Het beleid moet erop gericht zijn dat de organisatie de juiste mensen aantrekt, ontwikkelt en behoudt.
- Het beleid moet erop gericht zijn dat er een werkomgeving wordt gecreëerd waarin diversiteit wordt gewaardeerd en medewerkers zich veilig voelen.
- Het strategisch personeelsbeleid moet goed gemonitord en geëvalueerd worden (o.a. door het meten van personeelstevredenheid), zodat waar nodig het beleid kan worden bijgestuurd.

2.3.7 Sociaal Veiligheidsplan

Een sociaal veiligheidsplan heeft tot doel een veilige en respectvolle leeromgeving te creëren voor alle leerlingen, leraren en andere betrokkenen van de scholen. Beide scholen van Alterius beschikken over een sociaal veiligheidsplan. De plannen beschrijven de procedures en protocollen die worden gevolgd om pesten, intimidatie, discriminatie, agressie en geweld en ander ongewenst (seksueel) gedrag te voorkomen en of aan te pakken.
Het sociaal veiligheidsplan omvat onder andere:
- Beleid en procedures;
- Voorlichting;
- Preventie;
- Interventie en nazorg.

In 2023 worden de plannen geëvalueerd en daar waar nodig/noodzakelijk bijgesteld.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.4 Huisvesting en Facilitaire zaken

2.4.1 Doelen en resultaten

Alterius heeft gedurende 2022 een aantal huisvestingsprojecten opgestart en afgerond, die onderstaand worden toegelicht:

Project	**De Buitenhof**
Doel	Uitbreiding ruimte IZEO
Fase	IZEO beschikt over voldoende ingerichte ruimtes
Realisatie	2022
Resultaat	Afgerond

Project	**St. Jozef Pater Kustersweg 3 Cadier en Keer**
Doel	Sloop noodlokalen
Fase	Noodlokalen zijn gesloopt en vervolgens is de bestrating gerenoveerd.
Realisatie	2022
Resultaat	Afgerond

Project	**Heldevierlaan 2 Heerlen**
Doel	Opstellen meerjarenonderhoudsplan
Fase	Plan is opgesteld en deels vertaalt naar meerjarenonderhoudsplan HVL. Dit vanwege het feit dat onduidelijk is hoelang nog van dit gebouw gebruik wordt gemaakt.
Realisatie	2022
Resultaat	Afgerond.

Project	**De Buitenhof Heldevierlaan 2 Heerlen**
Doel	Milieubesparende maatregelen uitvoeren. (Dit is het gevolg van milieucontrole door gemeente Heerlen)
Fase	In 2022 zijn in alle ruimtes ledverlichting aangebracht. Eveneens is de buitenverlichting vervangen.
Realisatie	Q2 2022
Resultaat	Afgerond.

Project	**De Buitenhof / St. Jozef**
Doel	In kaart brengen van verdere energie – en milieubesparende maatregelen.
Fase	In 2022 heeft Stantec op beide scholen een energiescan uitgevoerd. Rapporten worden in 2023 verwacht.
Realisatie	2023
Resultaat	Loopt.

2.4.2 Toekomstige ontwikkelingen

Inclusie
In het kader van inclusie, is Alterius in 2021 een samenwerking aangegaan met Bernardinus. In het Bernardinuscollege in Heerlen zijn lokalen ingericht voor leerlingen van De Buitenhof.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Eenzelfde samenwerking wordt momenteel ontwikkeld tussen Herlecollege en De Buitenhof. Dit zal gevolgen hebben de huisvesting. Op termijn wordt verwacht dat het gebouw aan de Heldevierlaan kan worden afgestoten.

Transformatie Jeugdzorg
Alterius speelt met haar IZEO-concept in op de behoefte aan integraal onderwijs/zorg aanbod voor die kinderen waar zorg voorliggend is. De inzet in de jeugdzorg op normalisering en ambulantisering van de zorg zal impact hebben op de huisvesting van het betreffende integrale aanbod. De daadwerkelijke impact hiervan is nu nog lastig in te schatten.

2.4.3 Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen zijn belangrijke thema's geworden in het onderwijs. Duurzaamheid in het onderwijs richt zich op het bevorderen van een duurzame toekomst door het ontwikkelen van vaardigheden, kennis en attitudes die nodig zijn om duurzame oplossingen te bedenken en uit te voeren. In de onderwijsprogramma's wordt aandacht besteed aan de impact die het menselijk handelen heeft op de planeet en de directe leefomgeving en hoe we dat kunnen verminderen. Specifieke maatregelen zijn beschreven in 2.5.1.

2.5 Financieel beleid

2.5.1 Doelen en resultaten
Alterius heeft reeds jaren een zeer gezonde financiële positie, waarbij met name het eigen vermogen hoog is en hoger dan de Inspectie als noodzakelijke ondergrens (normatief publiek eigen vermogen) beschouwt. Daarbij dient te worden aangetekend dat de omgeving waarin Alterius zich bevindt en de onzekerheden waarmee het speciaal onderwijs in het algemeen en Alterius in het bijzonder ook een meer dan normatief vermogen rechtvaardigen. In paragraaf 2.5 wordt daarin uitgebreider ingegaan.
Het bestuur heeft daarom vanaf 2021 een beleid ingezet om het eigen vermogen gefaseerd en gecontroleerd af te bouwen, met name door de formatie in te zetten op basis van T=0 financiering versus T-1, uitgaande van groei in leerlingaantallen. En ook door de middelen zo effectief mogelijk in te zetten in het onderwijs, onder meer door innovatieprojecten binnen de eigen organisatie en het investeren in nieuwe onderwijs-zorgarrangementen (IZEO) samen met de partners die de doelgroep van Alterius bedienen vanuit de jeugdzorg-optiek (Via Jeugd, Koraal, XONAR, Care4Kidz). Zoals beschreven in 2.3.3 is de optimistische prognose niet uitgekomen en zijn we voor begrotingsjaar 2023 weer overgestapt naar een formatie begroting op basis van T-1 financiering.
Dit beleid heeft in 2021 en 2022 een hogere personele inzet tot gevolg en heeft er daardoor voor gezorgd dat forse exploitatietekorten zijn geleden. Het gevolg daarvan is dat het eigen vermogen sinds 1 januari 2021 met ruim €2,4 mln is afgebouwd. Ook voor het lopende boekjaar 2023 wordt nog een tekort verwacht (begroot op ruim € 600.000). Vanaf 2024 dient de begroting weer sluitend te zijn resp. met een positief resultaat te sluiten.

Onderstaand volgen de belangrijkste financiële kengetallen van Alterius. Daarbij worden de signaleringsgrenzen gehanteerd zoals de Inspectie die heeft geformuleerd. De waarden van de kengetallen voldoen aan de signaleringswaarden van de Inspectie. Deze waarden dienen als risico-indicatoren te worden beschouwd en zijn geen strikte normen. Sinds 2021 brengt de Inspectie van het Onderwijs geen rapport "Financiële Staat van het Onderwijs" meer uit. Echter uit de Kamerbrief van de minister van OC&W van 21-11-2022, waarin hij de Tweede Kamer informeert over de financiële positie van het onderwijs per sector, blijkt dat de meeste kengetallen van Alterius boven de gemiddelde waarden van de sector PO liggen.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Financiën op balansdatum (de financiële kengetallen)

Kengetal	Signalerings-waarde Insp./ streefwaarde	Alterius 2022	Alterius 2021	PO totaal 2021 (Kamerbrief Min.OCW 21-11-2022)
Solvabiliteit				
Eigen vermogen/ totaal vermogen (Sol. 1)	> 30%	68%	78%	Niet vermeld
Eigen vermogen en voorzieningen/ totaal vermogen (Sol. 2)	> 30%	76%	85%	73%
Liquiditeit				
Vlottende activa/ kortlopende schulden	50% - 150%	340%	581%	237%
Rentabiliteit				
Exploitatieresultaat / totaal baten	0% - 3%	-/- 11,0%	-/- 11,0%	-/- 2,67%
Normatief publiek eigen vermogen Het normatief publiek eigen vermogen is het eigen vermogen dat normatief nodig is om bezittingen te financieren en risico's op te vangen. Berekening: 0,5 x aanschafwaarde gebouwen x 1,27 +/+ boekwaarde ov. materiele vaste activa +/+ 0,05 x totale baten	EUR 1,65 mln	EUR 3,87 mln	EUR 5,15 mln	Niet vermeld

2.5.2 Normatief publiek eigen vermogen

Vanaf het verslagjaar 2020 dienen onderwijsinstellingen in hun bestuursverslag te rapporteren over de omvang van hun publieke vermogen. Door de Inspectie van het Onderwijs is de afgelopen jaren geconstateerd dat reserves van onderwijsinstellingen geleidelijk aan toenemen. Alhoewel de Inspectie aangeeft dat een bepaalde omvang van een weerstandsvermogen noodzakelijk is om risico's en eventuele tegenvallers op te vangen, dienen publieke middelen zoveel mogelijk te worden ingezet voor het onderwijs. Door een norm te bepalen voor de hoogte van het publieke vermogen, wil de Inspectie monitoren hoe dit zich verhoudt tot andere onderwijsinstellingen en tot de risico's waarover een instelling rapporteert.
Alterius heeft eind 2022 een **publiek eigen vermogen** van € 3,87 miljoen (2021: € 5,15 mln). Gebaseerd op de norm van de Inspectie zou het publiek eigen vermogen ongeveer € 1,65 miljoen dienen te zijn. Op basis van het risicoprofiel van Alterius is berekend dat een reservepositie van ten minste € 2,2 miljoen noodzakelijk is. Alterius zal de komende jaren planmatig werken aan het afbouwen van het publieke vermogen. Het koersplan 2023-2027 zal leidend in zijn in het maken van beleidsmatige keuzes.

2.5.3 Meerjarenbegroting

Belangrijk onderdeel van het financiële beleid is de meerjarenbegroting. Binnen Alterius wordt deze jaarlijks vastgesteld waarbij een periode van vier jaren wordt begroot (exploitatiebegroting lopende jaar en drie opvolgende jaren). De meest recente meerjarenbegroting beslaat de periode 2023-2026. Vanwege de financiële tekorten en de

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

afbouw van het vermogen is de meerjarenbegroting de komende jaren ook een belangrijk instrument om de noodzakelijke afbouw van de personele formatie gecontroleerd te kunnen bewaken. In paragraaf 2.5 zijn de cijfers van de laatste meerjarenbegroting weergegeven. Belangrijkste uitgangspunten van de meerjarenbegroting zijn:

- De formatie van Alterius wordt successievelijk afgebouwd met de grootste impact tussen 1 januari 2023 en 1 augustus 2024 (10 à 11 FTE minder).
- Personele lasten dienen max. 82% van de totale baten te bedragen en de materiele lasten max. 18%.
- Leerlingenaantal De Buitenhof blijven in 2024 t/m 2026 constant blijft.
- Voor St. Jozef ligt een belangrijk risico in de capaciteit van GJI Icarus (gesloten jeugdzorg), waarvoor Alterius afhankelijk is van de ontwikkelingen binnen de jeugdzorg. Vooralsnog is ervanuit gegaan dat deze constant blijft op 66 plekken. Bezetting daarvan is overigens een stuk lager (ca. 60%).
- IZEO-arrangementen: risico van de IZEO-arrangementen zit vooral in de bezetting daarvan, die is moeilijk te sturen door Alterius. Uitgegaan wordt vooralsnog van 13 voltijdse arrangementen v.a. 2024. De realisatie van dit aantal is een belangrijk risico voor de begroting.
- Bevolkingskrimp heeft niet veel invloed op Alterius, hiermee is dan ook geen rekening gehouden.
- Vanaf 2024 indexatie 2% per jaar voor zowel baten als lasten (cf. recente inschattingen CPB).
- Bij De Buitenhof is het groot onderhoud/investeringen van de locatie Heldevierlaan niet meegenomen in MJB, met uitzondering van hoognodig onderhoud zoals toiletten. Het gebouw is grotendeels afgeschreven. We zijn onderdeel van de gesprekken met gemeente over integrale huisvesting.

Wat betreft het groot onderhoud van gebouwen treft Alterius momenteel een voorziening op basis van de egalisatiemethode. Vanaf 2024 is deze niet meer toegestaan, begin februari 2023 is hierover een nieuwe Richtlijn voor de Jaarverslaggeving uitgevaardigd. In de toekomst zal de voorziening worden gevormd per afzonderlijke onderhoudscomponent rekening houden met de termijn van onderhoud. Daarnaast dienen uitgaven die tot verbetering of vernieuwing leiden (bijv. verduurzamingsinvesteringen) te worden geactiveerd en afgeschreven.
In de recent vastgestelde meerjarenbegroting is met deze stelselwijziging nog geen rekening gehouden, aangezien het bestuur de gevolgen nog niet in kaart heeft gebracht. Komend jaar zal de impact worden geïnventariseerd, zodat in 2024 de nieuwe regelgeving kan worden toegepast.

2.5.4 Investeringsbeleid

Het investeringsbeleid van Alterius is met name gericht op innovatie en nieuwe onderwijsontwikkelingen, zoals de IZEO-arrangementen. Tevens worden regelmatig vervangingsinvesteringen in leermiddelen en ICT gedaan. In de toekomst zullen steeds meer duurzaamheidsinvesteringen worden gepland en uitgevoerd.
In de begroting worden deze investeringen meegenomen.

2.5.5 Treasury

Het bestuur heeft in maart 2018 het treasurystatuut vastgesteld. Het statuut is opgesteld met inachtneming van de Regeling Beleggen, Lenen en Derivaten OCW 2016. Alterius houdt geen beleggingen aan, verstrekt geen leningen en neemt geen leningen op.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De niet direct noodzakelijke liquiditeiten (€ 3,9 miljoen per 31-12-2022) zijn gestort op spaarrekeningen bij banken die voldoen aan de richtlijnen van het treasurystatuut, dat wil zeggen:

- de bank dient gevestigd te zijn in een EU-lidstaat;
- de bank dient ten minste een single A-rating te hebben volgens twee van de rating agencies Standard & Poor's, Moody's en Fitch.

De middelen zijn verdeeld over drie banken, namelijk Rabobank, ASN Bank en Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Alhoewel deze middelen gezien de huidige rentestanden vrijwel niet renderen, heeft Alterius op grond van het treasurystatuut en de Regeling Beleggen, Lenen en Derivaten OCW 2016 weinig andere mogelijkheden om gelden anderszins te beleggen.

Bekijk hier het Treasurystatuut (link naar pdf).

2.5.6 Allocatie van middelen

Bij de begroting 2022 is voor het eerst gestart met een nieuw allocatiebeleid, gekoppeld aan de nieuwe organisatie-opzet van Alterius en **de integrale verantwoordelijkheid voor de diverse teamleiders**. Dit beleid wordt voor de begroting 2023 gecontinueerd. Het allocatiemodel heeft als doel inzichtelijk te krijgen, hoe alle activiteiten/onderdelen van Alterius bijdragen aan het resultaat. Hierdoor kan binnen de organisatie beter worden gestuurd en kunnen beleidskeuzes ook beter financieel onderbouwd.
Voor het allocatiebeleid worden de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Het allocatiebeleid stelt bestuur, directeuren en teamleiders in staat alle verantwoordelijkheden vanuit wet- en regelgeving waar te maken.
- Het allocatiebeleid gaat uit van een integrale benadering (één beslismoment, alle budgetten, prioritering op basis van inhoudelijke doelstellingen > koppeling van beleid aan geld).
- Het allocatiebeleid stoelt op solidariteit, risico's die op schoolniveau niet beïnvloedbaar zijn liggen daar dan ook niet.
- Eenvoud en transparantie: inzichtelijkheid in de (bijdragen aan de) resultaten per onderdeel staat voorop.
- Het allocatiebeleid bevordert doelmatigheid ('hoe zorgen we ervoor dat elke euro maximaal (onderwijs)rendement oplevert?'). Er wordt begroot vanuit 'wat is nodig?', niet 'wat is beschikbaar?'
- Het allocatiebeleid bevat spelregels voor opbouw en onttrekking aan (school)reserves.
- Budgethouders kunnen alleen maar verantwoordelijk zijn voor delen van de begroting waar zij invloed op hebben.
- De loonkosten worden in de jaarbegroting gebaseerd op het meerjarenformatieplan, berekend tegen de feitelijke salariskosten in 2023. Voor de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van de GPL.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

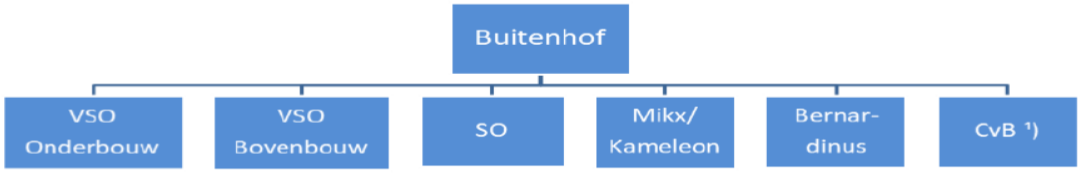
De opzet van het allocatiemodel volgt de organisatiestructuur van Alterius:

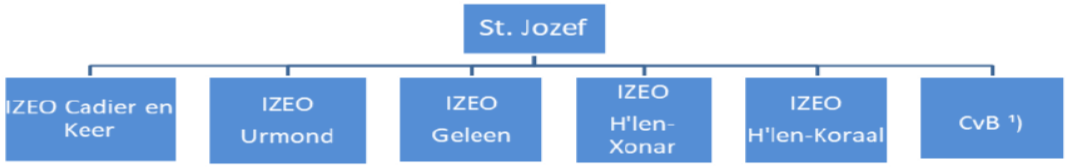
***) Innovatie incl. Wervelkind

Bij de twee scholen (De Buitenhof en St. Jozef) zijn de volgende onderdelen in de organisatie-structuur te onderscheiden:

Buitenhof:

St. Jozef:

¹) De medewerkers van het CvB worden zoveel mogelijk rechtstreeks toegerekend aan de locatie / onderdeel waaraan ze toebedeeld zijn (bijv. leerlingbegeleiders). Indien dat niet mogelijk is of indien medewerkers school-breed ingezet worden, zullen de leerlingenaantallen bepalend zijn voor de allocatie aan de onderdelen. Leidend zijn daarbij de vastgestelde leerlingenaantallen per 1-10-2022.

Allocatie baten
Binnen het allocatiemodel worden de baten zoveel mogelijk direct toegerekend aan de eenheid of onderdeel, waarop deze direct betrekking hebben. De Rijksbekostiging, opbrengsten vanuit de samenwerkingsverbanden en overige opbrengsten worden op actuele leerlingbasis verdeeld over de afdelingen.

Allocatie personele lasten
Toerekening van de personele lasten aan de diverse onderdelen vindt plaats o.b.v. de werkelijke personeelsbezetting, conform maandelijkse bijgewerkte formatie-overzichten.

Allocatie materiele lasten
Materiële lasten worden geadministreerd op schoolniveau en toegerekend naar de verschillende afdelingen op basis van de leerlingenaantallen van de betreffende afdeling.

Detacheringsinkomsten worden apart geadministreerd als ook de bijbehorende personele lasten. Bovenschools wordt de inzet van innovatiemiddelen bepaald.
De kosten van het bestuursapparaat worden ook bovenschools gedragen. Dit zijn de personeelskosten van de bestuurder en secretariaat en daarnaast bovenschoolse kosten, bijvoorbeeld verzekeringspremies, kosten van accountants en adviseurs, PR & Communicatie,

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

HR, representatiekosten, kostenvergoedingen van de RvT-leden en dergelijke. Deze kosten worden op basis van leerlingaantallen gealloceerd naar de betreffende afdelingen.

Organisatorische inrichting van het allocatiebeleid
De allocatie wordt in de begroting als volgt ingericht:
- Eenheid / School
- Directeur
- Locatie
- Teamleider

Per eenheid/school is een directeur verantwoordelijk. Verder heeft elke eenheid een aantal locaties, voor zover van toepassing, en zijn per locatie teamleiders benoemd. De teamleiders zijn verantwoordelijk voor de begroting en het resultaat van hun locatie(s).
Op deze wijze is het mogelijk om de volgende niveaus in de begroting en de periodieke bestuursrapportages te tonen:
- Bestuursniveau (totaal Alterius)
- Schoolniveau (directeuren)
- Locatieniveau
- Teamleiders-niveau

2.5.7 Onderwijsachterstandenmiddelen
Dit is niet van toepassing voor Alterius.

2.6 Continuïteitsparagraaf

2.6.1 Intern risicobeheersingssysteem
De basis van het lange termijn financieel management wordt gevormd door een schatting van de leerlingaantallen, gehanteerde bekostigingssystematiek, koersplan met strategische keuzes en de risicoanalyse. Deze risicoanalyse komt tot stand door bijdragen van afdelingscoördinatoren, medezeggenschapsraad, directie, bestuur, raad van toezicht, administratiekantoor, financial controller en stakeholders. Risico's worden beschreven en waar mogelijk gekwantificeerd. De risicoanalyse is de eerste stap bij het opstellen van de jaarbegroting. Het actualiseren van de meerjarenbegroting is overigens de tweede stap.
In de planning & control cyclus legt de directeur van de school verantwoording af aan de bestuurder en de bestuurder aan de raad van toezicht.
Gedurende het jaar worden begroting en realisatie met elkaar vergeleken. Hierbij worden de ontwikkelingen met betrekking tot gesignaleerde risico's opnieuw geijkt. Indien nodig vindt een aanpassing van het scenario plaats. In de risicoanalyses is er bijzondere aandacht voor de ontwikkeling van de leerlingaantallen en de formatie.
Eens per kwartaal legt de bestuurder schriftelijk verantwoording af aan de raad van toezicht. De inhoud van deze bestuursrapportage wordt afgeleid uit managementinformatie, die wordt verzameld aan de hand van vooraf geformuleerde prestatie-indicatoren.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.6.2 *Belangrijkste risico's en onzekerheden*

We verdelen de risico's in vier categorieën, nl. Strategisch, Financieel, Compliance en Duurzaamheid. De belangrijkste zijn onderstaand aangegeven met de daarvoor getroffen beheersmaatregelen en uitgezette acties:

Strategisch	Uitgezette actie Beheersmaatregel	Concrete acties in 2022
Onvoldoende stakeholders raadplegen en meenemen in de ontwikkelingen binnen Alterius.	• Aanhalen van de banden met onze stakeholders en bouwen aan duurzame relaties met collega besturen, Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, gemeenten, jeugdzorginstellingen.	• Strategiedagen met zorgpartners • Aansluiten bij GIKJ stuurgroep • Aansluiten bij PO tafel Z-L (voorheen niet het geval) • Aansluiten informeel bestuurlijk overleg Movare/Innovo (voorheen niet het geval) • Structureel overleg Adelante en Mosalira • Stakeholders betrokken bij koersplan 2023-2027 • Overleg beleid mdw'rs gemeenten • Lid bestuurlijk overleg SWW, OOGO, LEA (Hrln)
Onzekerheid over de impact van de voorgenomen wijzigingen in de Jeugdwet / Gesloten Jeugdzorg / Aanbesteding 2023	• Monitoring van de aanpassingen in nauw contact met de jeugdzorginstellingen, VWS, GO-raad. Meenemen als aandachtspunt in het strategisch beleidsplan. • Samenwerkingsovereenkomsten met Koraal, Via Jeugd, XONAR en Mondriaan. • Gezamenlijke ontwikkeling/innovatie nieuwe onderwijs/zorgproducten	• Veelvuldig overleg met zorgpartners en gemeenten • Strategiedagen met zorgpartners, eerste beeld bij gewenste ontwikkeling en innovatie >> innovatieplan • Aansluiten bij GIKJ stuurgroep • Afspraak: bestuurder onderdeel van ontwikkeltafels en klankbord-overleggen (regie gemeenten) in 2023
Te weinig zelfcontrole op kwaliteit.	• Verbeterplan n.a.v. externe audit, kwaliteitscyclus vormgeven. • Ontwikkelen van kwaliteitscultuur en onderwijskundig leiderschap.	• Verbeterplan opgesteld, geoperationaliseerd middels jaarplannen • Kwaliteitskalender vastgesteld en geïmplementeerd • Samenhang gebracht in verbeterplan, inspectie rapport en audit rapport en voortgang opgenomen in MARAP • Leiderschapstraject B&T afgerond, evaluatie traject is input voor koersplan
Onduidelijkheid over inclusiever onderwijs / coalitie akkoord: VSO naar VO.	• Ontwikkelingen monitoren PO/VO/GO raad • Zelf strategische ruimte creëren op visie, ambitie en operationalisering inclusiever onderwijs Z-L via SWV'n	• Regie en onderdeel op werkgroep inclusiever onderwijs (bestuurders), adviserend aan bestuur SWV'n • Actieve deelname aan en initiërend t.a.v. inclusie trajecten • Actieve deelname teamleiders en staf aan landelijke georganiseerde webinars/workshops
Te weinig werken volgens een planning en control op het gebied van bedrijfsvoering.	• Werken met een P&C-cyclus: ○ werken aan de hand van een kalender; ○ extra aandacht voor control; ○ kwartaal/jaarrapportages ter ondersteuning van het primaire proces, aangepast naar nieuw besturingsmodel en allocatiemodel.	• P&C kalender / planning beleidsstukken To do in 2023: • Control in lijn brengen met nieuwe besturingsmodel (aangepast bestuursformatie planning incl. dashboard) • KPI's formatie opstellen
Te weinig werken volgens een planning en control op het gebied van innovatie (proces).	• Werken volgens een projectplanning met mijlpalen en go / no go momenten, aandacht voor check en act fases • Een integraal innovatie plan, met focus en voortgang rapportage • Verbinding van de individuele 'antennes' van medewerkers om zicht te houden signalen uit de omgeving	• Analyse van externe ontwikkelingen • Overzicht van alle ontwikkel en innovatie trajecten To do: • Innovatie: plan en planning in de tijd

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Corona	• Blijvend monitoren ontwikkelingen, evaluatie en vastleggen van ervaringen en best practices in concept draaiboek	• Draaiboek vastgesteld • Gezien laatste stand van zaken geen verdere acties nodig
Onvoldoende inzoomen op wat ons onderscheidend maakt	• Sterke externe positionering op basis van eigen kracht, meer profilering van doelgroep specifieke aanpak zoals het IZEO-concept en andere Onderwijs-Zorg-concepten • Externe positionering met eigen medewerkers, met trots over onszelf praten en deskundigheid delen als onderdeel van cultuur	• IZEO-visie en product onderdeel van dekkend aanbod SWV'n, vastgelegd in SWV beleid • Voorlichtingsrondje gemeenten en ketenpartners • Externe communicatie Buitenhof-Bernardinus traject • Zeer actief op sociaal media, voorbeelden zijn blogs en wervelkind • Leiderschapsontwikkeltraject gericht op externe exploratie
Teruglopend aantal kinderen (krimp) en veranderende kind populatie.	• Monitoren en benchmarken. • Bestuursformatie planning als onderdeel van planning & control.	• Structurele afstemming met zorgpartners, verbinding met interprofessioneel team van GIKJ
Data- en Cybersecurity	• Binnen Alterius is een functionaris gegevensbescherming actief. • De afdeling ICT is bewust bezig met datasecurity, medewerkers worden bewust gemaakt van AVG-proof handelen. • Afstemming met belangenorganisatie SIVON, advisering t.a.v. data/cybersecurity	• Procedures en (teams) inrichting FG op orde • Regelmatige aandacht op intranet
Inefficiënte huisvesting op ca. tien locaties	• Goede afspraken maken over het vergoeden van huur en overige kosten, zoveel mogelijk contractueel vastgelegd. • Zoveel mogelijk proberen te komen tot erkende onderwijslocaties (nevenvestiging) die door het rijk bekostigd worden.	• Nieuwe staffunctionaris huisvesting/fin/HR heeft overzicht over alle relevante contracten, afspraak met Via Jeugd vergt herijking Dilemma: IZEO resulteert bij sommige zorgpartners in kleine uitvoeringseenheden op zorglocatie > alternatieven?

Financieel	**Uitgezette actie Beheersmaatregel**	**Concrete acties in 2022**
Onduidelijkheid over veranderende bekostigingssystematiek OCW vanaf 2023	• In Meerjarenbegroting rekening houden met diverse scenario's en gevoeligheidsanalyses maken op specifieke onderwerpen, zodat de risico in control blijven. • Specifiek de ontwikkelingen op residentieel onderwijs (bekostiging) monitoren.	• In MJB 2023-2026 op enkele punt gevoeligheidsanalyse gemaakt • Oud directeur St Jozef is projectleider residentieel onderwijs namens VO raad, en zit kort op het vuur To do 2023: Risico's residentieel onderwijs kwantificeren >> voorziening?
Verslechtering financiële positie Samenwerkingsverbanden Zuid-Limburg als gevolg van volume TLV's en vereveningsopdracht	• Overleg, afspraken en monitoring binnen de SWV's in gezamenlijk overleg met andere collega-besturen.	• Binnen SWV VO PL is eenmalige afspraak gemaakt over financiering tekort, moet opgevolgd worden door structurele oplossing Dilemma: Wanneer leggen we max volume afweging op tafel?
IZEO-model in huidige opzet is uit bedrijfseconomisch oogpunt niet duurzaam	• Position Paper IZEO in 2023 door vertalen naar gezond business model, inclusief KPI's en monitoring	
IZEO leerling aantallen zijn lastig te voorspellen en lijken (voor korte termijn in elk geval) af te nemen	• Planvorming voor formatie afbouw St Jozef • Alterius brede aanpak voor interne mobiliteit •	• Formatie afbouw in MJB taakstellend • Interne mobiliteit realiseren voorjaar 2023 To Do 2023 • Stress test St Jozef

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Onvoldoende reserveren voorziening (groot) onderhoud	• MJOP jaarlijks beoordelen door beleidsmedewerker Huisvesting in overleg met de controller	• MJOP beoordeeld en opgenomen in MJB. • Actieve deelname aan IHP in de regio's
Salarissen OOP zijn binnen nieuwe CAO PO niet gelijk getrokken met VO	• Ontwikkeling kritisch volgen en op tijd anticiperen binnen de verschillende begrotingen • Op specifieke onderdelen zelfstandig besluit nemen tot aanpassing	
Oplopende energiekosten	• Ontwikkeling kritisch volgen en op tijd anticiperen binnen de verschillende begrotingen	
Beëindiging detacheringsovereenkomsten door opdrachtgevers	• Tijdige bespreking met opdrachtgevers • Monitoren marktsignalen	• Bespreking met Praktech, SWV en Vista mei 2023

Compliance	Uitgezette actie Beheersmaatregelen	
Inkoop- en aanbestedingsbeleid	• Meer bewustwording bij de eigenaren van inkoop- en aanbesteding procedures binnen de organisatie, verbinden aan de ontwikkeling naar integraal leiderschap • Nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid • Contractregister	

Duurzaamheid	Uitgezette actie Beheersmaatregelen	
Duurzaamheid onvoldoende op de agenda kijkend naar investeringen en mogelijke subsidies.	• Meenemen in de meerjarenonderhouds- en investeringsplannen. • Duurzaamheid opnemen in Koersplan. • Bewustzijn creëren bij kinderen/ouders/medewerkers.	

2.6.3 Huisvestingsbeleid en financiering daarvan

Voor het huisvestingsbeleid in het algemeen wordt verwezen naar paragraaf 2.4 van het bestuursverslag. De financiering van huisvesting loopt in principe via de gemeente, echter het groot onderhoud daarvan is voor rekening van het schoolbestuur. Daarvoor wordt een voorziening groot onderhoud gevormd. In 2024 zal de methodiek daarvan worden aangepast, het bestuur zal zich hierop in de loop van 2023 voorbereiden. Deze wijziging zal naar verwachting ook impact hebben op de omvang van de voorziening en de financiële positie. Zie par. 2.5.3.

2.6.4 Overige voorgenomen investeringen en projecten

Behalve de aandacht voor en investeringen in de IZEO-activiteiten zijn geen specifieke punten te vermelden.

2.6.5 Contractactiviteiten en derde geldstroomactiviteiten

Deze zijn voor Alterius niet van toepassing.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

3. Verantwoording van de financiën

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen *)

	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal leerlingen	421	412	414	414	414

Deze aantallen hebben betrekking op de door DUO bekostigde leerlingen én de leerlingen die op basis van een IZEO-onderwijszorgarrangement bij Alterius onderwijs genieten. Van deze laatste categorie wordt het aantal berekend op basis van voltijdsarrangementen (2023: 13 voltijds arrangementen).
Het leerlingenaantal blijft redelijk constant gedurende de meerjarenperiode, waarbij als belangrijke risico's vermeld dienen te worden het aantal leerlingen dat op basis van plaatsbekostiging is geplaatst bij St. Jozef (GJI Icarus), alsmede de bovengenoemde onderwijs-zorgarrangementen.

Fte (peildatum 31-12-2022)

Aantal fte	2021	2022	2023	2024	2025
Bestuur / management	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0
Onderwijzend personeel	82,6	83,2	79,3	75,1	75,1
Ondersteunend personeel	27,4	31,1	29,6	28,1	28,1
Totaal	**111,9**	**116,3**	**110,9**	**105,2**	**105,2**

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

3.2 Staat van baten en lasten en balans

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022	Meerjaren-begroting 2023	Meerjaren-begroting 2024	Meerjaren-begroting 2025	Verschil realisatie 2022 t.o.v. begroting	Verschil realisatie 2022 t.o.v. 2021
BATEN								
Rijksbijdragen	9.626.000	9.569.000	10.358.000	11.265.000	10.920.000	11.201.000	789.000	732.000
Overige overheidsbijdragen en subsidies	77.000	77.000	71.000	-	-	-	-/- 6.000	-/- 6.000
Overige baten	698.000	530.000	970.000	673.000	717.000	732.000	440.000	204.000
TOTAAL BATEN	10.401.000	10.176.000	11.399.000	11.938.000	11.637.000	11.933.000	1.223.000	930.000
LASTEN								
Personeelslasten	9.551.000	9.445.000	10.511.000	10.476.000	9.871.000	10.061.000	1.066.000	960.000
Afschrijvingen	273.000	295.000	264.000	277.000	247.000	256.000	-/- 31.000	-/- 9.000
Huisvestingslasten	581.000	458.000	541.000	578.000	477.000	497.000	83.000	-/- 40.000
Overige lasten	1.122.000	1.040.000	1.358.000	1.212.000	1.028.000	1.067.000	318.000	237.000
TOTAAL LASTEN	11.527.000	11.238.000	12.674.000	12.543.000	11.623.000	11.881.000	1.436.000	1.148.000
SALDO	-/-1.126.000	-/-1.062.000	-/-1.275.000	-/- 605.000	14.000	52.000	-/- 213.000	-/- 218.000
Saldo financiële baten en lasten	-/- 18.000	-/- 2.000	-/- 11.000	-/- 14.000	5.000	5.000	-/- 9.000	7.000
Saldo buitengewone baten en lasten								
TOTAAL RESULTAAT	**-/- 1.144.000**	**-/-1.064.000**	**-/-1.286.000**	**-/- 619.000**	**19.000**	**57.000**	**-/- 222.000**	**-/- 211.000**

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

3.2.1 *Analyse resultaat 2022 t.o.v. begroting*

In de begroting 2022 was rekening gehouden met een negatief exploitatieresultaat van € 1.064.000, uitgaande van een t=0 budgettering met als doel zoveel mogelijk te investeren in het onderwijs en het bovenmatig vermogen van de stichting af te bouwen.
Het gerealiseerde resultaat 2022 is bijna € 222K lager dan begroot en is in 2022 uitgekomen op € 1.286.000 negatief.
De belangrijkste verklaringen voor dit verschil zijn:

- Hogere rijksbijdragen (m.n. compensatie van hogere personele lasten ten gevolge van de nieuwe CAO PO, alsmede bijz. bekostiging VSO)	€ 789.000
- Hogere overige baten (m.n. detacheringsopbrengsten en IZEO-arrangementen)	€ 440.000
- Hogere personele lasten (meer personele bezetting en impact CAO PO)	-/- € 657.000
- Hogere inhuur derden (o.a. inhuur interim-directeur)	-/- € 125.000
- Hogere overige personele lasten (o.a. langdurig zieken, reiskosten, scholing)	-/- € 284.000
- Hogere overige lasten (o.a. leermiddelen, ICT, lasten voorgaande jaren)	-/- € 319.000
- Hogere huisvestingslasten (m.n. huur, schoonmaak en dotatie onderhoud)	-/- € 83.000
- Lagere afschrijvingen materiele vaste activa	€ 31.000
- Diversen	-/- € 14.000
	-/- € 222.000

3.2.2 *Analyse resultaat 2022 t.o.v. 2021*

Ten opzichte van 2021 is het resultaat 2022 is bijna € 211K lager. In hoofdlijnen zijn de oorzaken dezelfde als degenen die hierboven zijn vermeld bij de analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting 2022.

3.2.3 *Analyse meerjarig resultaat 2023 t/m 2025*

De resultaten 2023 t/m 2025 zijn gebaseerd op de begin 2023 vastgestelde meerjarenbegroting 2023-2026. Daarbij is als voornaamste aanname gehanteerd dat de begroting vanaf 2024 sluitend dient te zijn. Hierop zal worden gestuurd door de formatie met ca. 10 FTE afgebouwd zal worden tot en met 31-12-2025 bij een vrijwel constante leerlingenpopulatie.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Balans in meerjarig perspectief

bedragen	Balans 31-12-2021	Balans 31-12-2022	Balans 31-12-2023 (prognose)	Balans 31-12-2024 (prognose)	Balans 31-12-2025 (prognose)
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Immateriële vaste activa					
Materiële vaste activa	888.000	1.063.000	900.000	850.000	800.000
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Totaal vaste activa	888.000	1.063.000	900.000	850.000	800.000
VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden	-	-	-	-	-
Vorderingen	1.010.000	550.000	500.000	500.000	500.000
Kortlopende effecten	-	-			
Liquide middelen	4.887.000	4.294.000	3.500.000	3.000.000	3.150.000
Totaal vlottende activa	5.897.000	4.776.000	4.000.000	3.500.000	3.650.000
TOTAAL ACTIVA	**6.785.000**	**5.908.000**	**4.900.000**	**4.350.000**	**4.450.000**

bedragen	Balans 31-12-2021	Balans 31-12-2022	Balans 31-12-2023 (prognose)	Balans 31-12-2024 (prognose)	Balans 31-12-2025 (prognose)
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	3.727.000	2.547.000	1.992.000	2.161.000	2.275.000
Bestemmingsreserves	1.427.000	1.321.000	1.374.000	1.224.000	1.167.000
Overige reserves en fondsen	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Totaal eigen vermogen	5.279.000	3.993.000	3.491.000	3.510.000	3.567.000
VOORZIENINGEN *)	490.000	489.000	297.000	277.000	307.000
LANGLOPENDE SCHULDEN	-	-	-	-	-
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.016.000	1.426.000	1.112.000	563.000	576.000
TOTAAL PASSIVA	**6.785.000**	**5.908.000**	**4.900.000**	**4.350.000**	**4.450.000**

*) In dit overzicht is nog geen rekening gehouden met de wijziging van de verslaggevingsregels met betrekking tot de voorziening groot onderhoud vanaf 2024. Zie ook toelichting hieronder.

3.2.4 De belangrijkste mutaties in de balansposten 2022

In de balans per 31-12-2022 zijn de meest opvallende veranderingen te zien in de posten vorderingen op korte termijn, liquide middelen en kortlopende schulden.
De afname van de vorderingen op korte termijn is hoofdzakelijk te verklaren door het wegvallen van de vordering op het ministerie van OCW (ongeveer € 500K) als gevolg van de wijziging in de bekostigingssystematiek per 1-1-2023. Vanaf 2023 wordt het primair onderwijs op kalenderjaar bekostigd in plaats van schooljaar. Overigens is Alterius samen met meer dan 200 andere Nederlandse schoolbesturen een juridische bezwaarprocedure gestart tegen het ministerie in verband met het wegvallen van deze vordering. Het bestuur is namelijk van mening dat hierdoor de liquiditeits- en solvabiliteitspositie wordt aangetast. De procedure is momenteel nog lopend en de uitkomst nog onduidelijk.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Onder de kortlopende schulden is een toename van ruim € 400K te zien ten gevolge van hogere verschuldigde belastingen en premies per 31-12-2022 (ca. € 190K), mede samenhangend met de CAO-verhoging van de eindejaarsuitkering in 2022 van 6,3% naar 8,33% van het jaarsalaris. t.o.v. 2021. Daarnaast zijn schulden aan crediteuren (€ 81K), en de vakantiegeldreservering (€ 52K) hoger dan 2021. Ten slotte dient nog te worden vermeld dat in 2022 een bijdrage van € 65K ter financiering van een in 2023 aan te schaffen machine is verantwoord als vooruit ontvangen post.

Als gevolg van het exploitatietekort 2022 is ook de liquiditeit van de stichting afgenomen, hetgeen waarneembaar is in de daling van de post liquide middelen.
Ten slotte is ook het eigen vermogen (en dus de solvabiliteitspositie) flink afgenomen door het geleden exploitatieverlies, zij het dat zowel de liquiditeit als de solvabiliteit nog ruimschoots boven de normatieve signaleringswaarden liggen.

De meerjarenonderhoudsvoorziening per 31-12-2022 is gebaseerd op de actuele meerjarenonderhoudsplannen, waarbij de voorziening wordt bepaald op basis van een egalisatiemethode. In 2024 zal deze methodiek niet meer toegestaan zijn en dient de voorziening te worden bepaald per component. In de loop van 2023 zal het bestuur de wijziging van de verslaggevingsregels in kaart brengen, zodat hieraan per 1-1-2024 zal worden voldaan.

3.2.5 De belangrijkste ontwikkelingen in de meerjarenbalans

Belangrijkste ontwikkeling in de meerjarenbalans is de afbouw van de reservepositie van Alterius. Zowel in 2021 als in 2022 is vanwege de grote exploitatietekorten al een behoorlijke afbouw van het vermogen gerealiseerd. Ook in 2023 zal dit nog het geval zijn. Vanaf 2024 zal het vermogen stabiliseren rond €3,5 mln, doordat dan weer een sluitende exploitatie wordt verwacht.

3.2.6 De belangrijkste ontwikkelingen in de kasstromen

De belangrijkste issues met invloed op de kasstromen zijn de negatieve exploitatietekorten die tot en met 2023 worden verwacht. Hierdoor zullen de liquide middelen per einde 2023 met bijna € 1,4 mln afnemen ten opzichte van 2021. Daarna zullen nagenoeg op hetzelfde niveau blijven.

3.2.7 Investeringsbeleid

Het investeringsbeleid richt zich met name op periodieke vervanging van leermiddelen en ICT, die nodig zijn voor het onderwijs. Voor zover deze noodzakelijk zijn, zijn ze in de jaarlijkse begroting opgenomen. Voor de komende jaren worden geen majeure investeringen verwacht, anders dan de hiervoor genoemde.

3.2.8 Financieringsbehoefte

Gezien de gezonde financiële positie van Alterius waarbij komende jaren nog sprake is van voldoende eigen vermogen, kunnen de reguliere exploitatie-uitgaven als investeringen, groot onderhoud e.d. gefinancierd worden uit de eigen middelen. Er bestaat dan ook geen behoefte aan additionele (externe) financiering.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

3.3 Financiële positie *)

Kengetal	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Signalerings-waarde
Solvabiliteit 2 (%)	85,0	75,9	77,0	87,0	87,0	Ondergrens: 30%
Liquiditeit (vlottende activa / vlottende Passiva)	5,8	3,4	3,6	6,2	6,3	Ondergrens: 0,75
Rentabiliteit (%)	-/- 11,00	-/- 11,29	-/- 5,18	0,16	0,46	Afhankelijk van reservepositie van het schoolbestuur
Publiek eigen vermogen	€ 5,15 mln	€ 3,87 mln	€ 4,2 mln	€ 4,1 mln	€ 4,1 mln	€ 1,65 mln

*) In bovenstaand overzicht is nog geen rekening gehouden met wijziging in de verslaggeving rondom meerjarenonderhoud vanaf 2024.

De kengetallen van Stichting Alterius laten in het verslagjaar 2022 gezonde waarden zien. Zowel de liquiditeit als de solvabiliteitsratio zijn hoger dan de vastgestelde signaleringsgrenzen, ook al is er een afname te zien door de geleden tekorten in 2021 en 2022. De rentabiliteit is door het negatieve exploitatieresultaat in de planperiode negatief tot en met 2023, daarna blijft deze rondom 0%.
In meerjarig perspectief blijven de kengetallen solvabiliteit en liquiditeit boven de signaleringswaarden. De negatieve rentabiliteit gedurende de gehele planperiode is vanwege de bewuste inzet van vermogen dan ook een verantwoorde ontwikkeling. Vanaf 2024 wordt weer een positieve rentabiliteit verwacht.

Verder is ook de omvang van het publieke eigen vermogen hoger dan de signaleringswaarde die de Inspectie heeft bepaald. Door Alterius wordt komende jaren gecontroleerd gestuurd op verdere afbouw van het vermogen.

3.3.1 Reservepositie

Alterius heeft op basis van risico-inschatting vastgesteld dat een hoger eigen vermogen dan de vastgestelde signaleringsgrens gerechtvaardigd is, omdat het zich in een onzekere onderwijsomgeving bevindt. Alterius heeft vrijwel continu te maken met risico's als gevolg van passend onderwijs, demografische krimp, veranderingen in het jeugdzorgdomein, recente sluiting van JJI Het Keerpunt, de afhankelijkheid van vele soorten stakeholders met elk hun eigen risicoprofiel. Bij dit laatste zijn te noemen de verschillende samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, zorginstellingen, PO- en VO-instellingen waarmee samengewerkt wordt, diverse lokale overheden e.d. Het managen van deze risico's vereist een hoger weerstandsvermogen (en dus reservepositie) dan gebruikelijk. De inspectie van het onderwijs heeft in dit verband samen met het bestuur van Alterius geconstateerd dat in de regio Zuid-Limburg risico's groot en soms onvoorspelbaar zijn. Uit het inspectieonderzoek is gebleken dat het bestuur nu en in de nabije toekomst kan voldoen aan de financiële verplichtingen om het onderwijs te verzorgen. Zie hiervoor ook pagina 11 van het Inspectierapport (link naar pdf).

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

3.3.2 Bezwaarprocedure nieuwe bekostigingssystematiek

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.
Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn PO-schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022-2023. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Voor Stichting Alterius is de impact ongeveer € 520.000. Voorzichtigheidshalve is dit bedrag niet als vordering op de balans per 31 december 2022 opgenomen.
Momenteel loopt op landelijk niveau een juridische procedure tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022 tegen het ministerie van OCW. Hierbij zijn circa 230 schoolbesturen betrokken waaronder de stichting Alterius, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad. Het bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het naar onze mening waard om de kwestie aan de bestuursrechter voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om een gezamenlijk beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te dienen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van opmaken van de jaarrekening is de uitkomst van de bezwaarprocedure nog niet bekend.

4. Toezicht

De Raad van Toezicht heeft, overeenkomstig de uitgangspunten van de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs, toezicht gehouden op het functioneren van de organisatie in het algemeen en het bestuur. De Raad houdt toezicht, vervult het werkgeverschap en is klankbord en adviseur van de bestuurder.
Uitgangspunt voor de Raad van Toezicht bij de uitoefening van haar taak is de kwaliteit van het aangeboden onderwijs, rechtmatig en integer bestuur en beheer van de organisatie, rechtmatige bestemming en aanwending van middelen en tot slot de naleving van de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs.

De lastige omstandigheden door Covid19 hebben ook in 2022 wederom veel aanpassingsvermogen gevraagd van onze leerlingen, de medewerkers en de bestuurder. En ook onder die omstandigheden is het gelukt om goed onderwijs aan te bieden en contact te houden met leerlingen. Het was een flinke tijdspanne dat Covid19 een grote inspanning van iedereen heeft gevraagd. We zijn verheugd dat deze tijd inmiddels achter ons ligt. Sommige aanpassingen, zoals digitale mogelijkheden om contact met elkaar te houden en het bijzondere maatwerk dat Alterius heeft geboden aan leerlingen, beschouwen we achteraf als een verrijking en verworvenheid die we graag willen behouden.

De raad van toezicht heeft 6 maal vergaderd. Daarnaast zijn 4 bijeenkomsten geweest specifiek gericht op de aanvulling van de Raad van Toezicht met 2 nieuwe leden.

Een vertegenwoordiging van de Raad van Toezicht heeft met de GMR gesproken. De uitkomsten van dit overleg zijn door deze vertegenwoordiging met bestuurder en overige raadsleden gedeeld.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

In verband met het bereiken van de maximale zittingsduur heeft één lid in 2022 de Raad van Toezicht verlaten. De samenstelling van de Raad van Toezicht is als volgt:

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfunctie
Noëlle Bleize	Bestuurder Stichting Kinderopvang Roermond – Echt – Maasgouw	Lid Raad van Toezicht Stichting Restauratie Atelier Limburg (tot 01.04.2020)
Emily Chatrou (tot 08.2022)	Kinder- en jeugdpsychiater en directeur Zorg bij Care4Kids	-
Ruud van Hertum	Regiobestuurder Aloysius Stichting	-
Guido Kerckhoffs	Interimmanager	Lid Raad van Toezicht Stichting Vivantes Lid Raad van Commissarissen Polygarde BV
Annemiek Kuijer (vanaf 08.2022)	Kinder- en jeugdpsychiater bij Stichting Mondriaan	
Pien Versteegh (vanaf 12.2022)	Interimmanager	Lid Raad van Toezicht Stichting ATOS Vice-voorzitter bestuur Sociaal Historisch Centrum voor Limburg Regiovoorzitter Nederlandse Vereniging voor Autisme Executive Director Polish American Historical Association

Overzicht van activiteiten en onderwerpen
De Raad van Toezicht heeft het volgende goedgekeurd:

- jaarverslag 2021 (inclusief bestuursverslag en de jaarrekening);
- samenwerkingsafspraken IZEO met samenwerkingsverbanden;
- salaris en complexiteitspunten bestuur;
- beleidsagenda bestuur schooljaar 2021-2022 en begroting 2023;
- investering in touchborden.

In 2022 heeft de Raad van Toezicht uitgebreid gesproken bij het strategievormingsproces. Daarbij is stilgestaan bij het betrekken van de stakeholders, het proces en de randvoorwaarden waaraan het strategisch plan moet voldoen. De formulering van de strategie is door de mutaties van de directeur-bestuurder en de Covid19 periode uitgesteld. Medio 2023 leidt dit opnieuw opgepakte proces tot een strategisch plan waarmee Alterius haar belofte in het verzorgen van onderwijs voor kinderen en jongeren met opvoedkundige problemen en/of psychiatrische problematiek expliciet maakt.

Op de rechtmatige verwerving en besteding van middelen wordt specifiek toezicht gehouden door de Raad van Toezicht via de Auditcommissie en door de externe accountant. Het toezicht op de doelmatige besteding van de middelen wordt gedaan aan de hand van de doelstellingen, de missie en visie en het jaarplan van Alterius, het gesprek over de managementrapportages, de begroting en het jaarverslag.

Met de controlerend accountant is een gesprek gevoerd over het accountantsverslag, de managementletter en het jaarverslag.

Ronald Paulissen is in 2022 door de Raad van Toezicht benoemd tot nieuwe bestuurder. De renumeratie-commissie heeft gesprekken met hem gevoerd over zijn inwerkperiode en zijn

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

wensen daarover. Begin 2023 is een functioneringsgesprek gevoerd met de bestuurder over zijn functioneren.

De Raad van Toezicht heeft onder meer de volgende zaken besproken:

- bestuursrapportages;
- de wijze waarop Alterius bovenmatig publiek vermogen gaat inzetten;
- verdeelsleutel en standpuntbepaling tekorten samenwerkingsverband Parkstad Limburg;
- experimenteerregeling Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen samenwerking speciaal en regulier onderwijs;
- bezinning en positiebepaling n.a.v. brief OC&W StroomOp en JeugdzorgPlus;
- visie op inclusief onderwijs.

De Raad van Toezicht spreekt haar dank en waardering uit naar de bestuurder en de medewerkers voor haar inzet en bereikte resultaten.

Heerlen, 20 april 2023
Namens de Raad van Toezicht,

Guido Kerckhoffs
Voorzitter

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Financiële positie 2022

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balansen:

Vergelijkend balansoverzicht

	31-12 2022		31-12 2021	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Activa				
Materiële vaste activa	1.063	18,0%	888	13,1%
Vorderingen	551	9,3%	1.010	14,9%
Liquide middelen	4.294	72,7%	4.887	72,0%
	5.908	100,0%	6.785	100,0%
Passiva				
Eigen vermogen	3.993	67,6%	5.280	77,8%
Voorzieningen	489	8,3%	490	7,2%
Kortlopende schulden	1.426	24,1%	1.015	15,0%
	5.908	100,0%	6.785	100,0%

Resultaat

Het resultaat over 2022 bedraagt -/- € -1.286.562 tegenover -/- € 1.144.492 over 2021.
De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Baten			
(Rijks)bijdragen OCW	10.358	9.569	9.626
Overige overheidsbijdragen	72	77	78
Overige baten	969	530	697
Totaal baten	11.399	10.176	10.401
Lasten			
Personele lasten	10.511	9.445	9.551
Afschrijvingen	264	295	273
Overige lasten	1.900	1.496	1.703
Totaal lasten	12.675	11.236	11.527
Saldo baten en lasten	*-1.276*	*-1.060*	*-1.126*
Financiële baten en lasten			
Financiële baten en lasten	-11	-3	-18
Resultaat baten en lasten	**-1.287**	**-1.063**	**-1.144**

Kengetallen

Met de kengetallen kan de financiële toestand van de stichting worden beoordeeld en gemeten.
De kengetallen geven de toestand op 31 december weer, er is dus sprake van een momentopname.

	2022	2021
Liquiditeit *(vlottende activa/kortlopende schulden)*	3,40	5,81
Solvabiliteit 1 *(eigen vermogen (excl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)*	67,59	77,81
Solvabiliteit 2 *(eigen vermogen (incl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)*	75,87	85,03
Rentabiliteit *(saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten * 100%)*	-11,29	-11,00
Weerstandsvermogen *(eigen vermogen / totale baten * 100%)*	0,35	0,51
Personele lasten / totale lasten	82,93	82,85
Materiële lasten / totale lasten	17,07	17,15
Kapitalisatiefactor *(balanstotaal -/- bw geb&terr) / (totaal baten + fin.baten) * 100%*	51,81	65,24
Huisvestingsratio *(huisvestingslasten inclusief afschrijving gebouwen & terreinen) / totale lasten*	0,04	0,05

B1 Grondslagen voor de jaarrekening

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten
Stichting Alterius is het bevoegd gezag van SO/VSO de Buitenhof en SO/VSO St. Jozef en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van (voortgezet) speciaal onderwijs in de regio Heerlen en Cadier en Keer.

1.2 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister
Stichting Alterius is feitelijk gevestigd op Kloosterkensweg 1, 6419 PJ Heerlen en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 14105175.

1.3 Stelselwijzigingen
In 2022 heeft een stelselwijziging plaatsgevonden ten aanzien van de verwerking van de opbrengsten (RJ 270). Deze stelselwijziging heeft geen impact op het resultaat dan wel vermogen over 2021 en 2022.

1.4 Schattingswijzigingen
In het verslagjaar hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

1.5 Schattingen
Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van stichting Alterius zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

1.6 Verbonden partijen
Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.7 Toelichting op het kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

2. Algemene grondslagen

2.1 Algemeen

De (geconsolideerde) jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar
De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

2.3 Leasing
Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.1 Materiële vaste activa
Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

3.2 Vorderingen
Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.3 Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.4 Eigen vermogen
3.4.1 Algemene reserve
De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

3.4.2 Overige bestemmingsreserves
De bestemmingsreserves innovatie en personeel worden nader toegelicht in de toelichting op de balans.

3.5 Voorzieningen
3.5.1 Algemeen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

3.5.2 Voorziening jubilea
De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 0% (2021: 0%) als disconteringsvoet gehanteerd.

3.5.3 Voorziening groot onderhoud gebouwen

Per 1 januari 2019 zijn de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ) veranderd met betrekking tot de berekeningswijze van de voorziening groot onderhoud. De Richtlijnen voor de jaarverslaggeving gaan nu uit van het gelijkmatig opbouwen van de voorziening groot onderhoud per gebouw én per onderhoudscomponent tussen de momenten van het uitvoeren van het groot onderhoud (onderhoudscyclus). Tot 1 januari 2019 werd door schoolbesturen voor de bepaling van de hoogte van de onderhoudsvoorziening veelal het egalisatieprincipe gehanteerd, waarin de totale onderhoudskosten gelijkelijk over de jaren verdeeld worden gedurende de gehele looptijd van het onderhoudsplan.

Voor de verslagjaren 2018 tot en met 2021 is een overgangsregeling afgesproken, waarin schoolbesturen de hoogte van de voorziening nog op de oude manier mogen bepalen. Deze overgangsregeling is in 2022 verlengd t/m 2023. In 2024 moet de nieuwe berekeningssystematiek van de voorziening groot onderhoud voor eerst toegepast worden voor het verslagjaar 2024.

3.5.4 Voorziening duurzame inzetbaarheid
Deze voorziening wordt gevormd voor personeelsleden die in de toekomst voornemens zijn deze gespaarde verlofuren op te nemen.
Op basis van de vastgestelde plannen wordt per deelnemer jaarlijks het aantal gespaarde uren berekend. Rekening houdend met een eigen bijdrage en een opnamekans worden deze gespaarde uren aan de hand van de inschaling van de medewerker in euro's gekwantificeerd.

3.5.5 Kortlopende schulden
Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

4.2 Rijksbijdragen
Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het waarop de toekenning betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

4.3 Overige overheidsbijdragen
Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.4. Overige baten
Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.5 Personeelsbeloningen
4.5.1 Periodiek betaalbare beloningen
Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

4.5.2 Pensioenen

Stichting Alterius heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. De pensioenen zijn ondergebracht bij het ABP en worden jaarlijks geïndexeerd voor zover de dekkingsgraad dit toelaat. Ultimo 2022 bedroeg de dekkingsgraad 110,9%.

Stichting Alterius heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Alterius heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

4.6 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa worden gerubriceerd onder de afschrijvingslasten.

4.7 Financiële baten en lasten
Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

B2 Balans per 31 december 2022

na resultaatbestemming

Activa	2022		2021	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Inventaris/apparatuur/motorvoertuigen	911.523		695.964	
Leermiddelen	151.858		192.326	
		1.063.381		**888.290**
Vlottende activa				
Vorderingen				
Debiteuren	374.303		335.404	
Ministerie van OCW	-		487.023	
Overige vorderingen en overlopende activa	175.951		187.786	
		550.254		**1.010.213**
Liquide middelen				
Kas	4.673		1.359	
Tegoeden op bankrekeningen	4.289.329		4.885.539	
		4.294.002		**4.886.898**
TOTAAL ACTIVA		**5.907.637**		**6.785.401**

Passiva

	2022		2021	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Algemene reserve	2.546.652		3.727.378	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	1.446.324		1.552.160	
		3.992.976		**5.279.538**
Voorzieningen				
Onderhoudsvoorziening	172.676		318.563	
Overige voorzieningen	316.192		171.629	
		488.868		**490.192**
Kortlopende schulden				
Crediteuren	284.886		203.999	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	545.937		356.699	
Schulden terzake van pensioenen	142.285		122.675	
Ministerie OCW	5.000		-	
Overige kortlopende schulden	4.333		6.422	
Overige overlopende passiva	443.352		325.876	
		1.425.793		**1.015.671**
TOTAAL PASSIVA		**5.907.637**		**6.785.401**

B3 Staat van Baten en Lasten 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Baten			
(Rijks)bijdragen OCW	10.357.620	9.569.377	9.625.572
Overige overheidsbijdragen	71.578	76.921	77.504
Overige baten	969.727	530.254	697.530
Totaal baten	11.398.925	10.176.552	10.400.606
Lasten			
Personele lasten	10.510.668	9.444.859	9.550.636
Afschrijvingslasten	263.661	294.747	273.475
Huisvestingslasten	541.126	458.140	580.540
Overige lasten	606.981	446.100	512.750
Leermiddelen	752.011	594.000	609.712
Totaal lasten	12.674.447	11.237.846	11.527.113
Saldo baten en lasten	*-1.275.522*	*-1.061.294*	*-1.126.507*
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	2.545	0	0
Financiële lasten	13.585	2.500	17.985
Totaal financiële baten en lasten	-11.040	-2.500	-17.985
Resultaat baten en lasten	**-1.286.562**	**-1.063.794**	**-1.144.492**

B4 Kasstroom 2022

	2022		2021	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-1.275.522		-1.126.507
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	253.700		273.475	
Mutaties voorzieningen	-1.324		134.504	
		252.376		407.979
Verandering in vlottende middelen				
- Vorderingen	459.958		-31.999	
- Kortlopende schulden	410.121		-166.176	
		870.079		-198.175
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		**-153.067**		**-916.703**
Ontvangen interest	2.545		0	
Betaalde interest	-13.585		-17.985	
		-11.040		-17.985
Kasstroom uit operationele activiteiten		**-164.107**		**-934.688**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	-438.750		-151.766	
Desinvesteringen materiële vaste activa	9.961		0	
		-428.789		-151.766
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-428.789**		**-151.766**
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Verzelfstandiging Praktech	0		-49.819	
		0		-49.819
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**0**		**-49.819**
Mutatie liquide middelen		**-592.896**		**-1.136.273**
Beginstand liquide middelen	4.886.898		6.023.171	
Mutatie liquide middelen	-592.896		-1.136.273	
Eindstand liquide middelen		**4.294.002**		**4.886.898**

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans per 31 december 2022

Activa

Vaste activa

	31-12 2022	31-12 2021
	€	€
1.1 Materiële vaste activa		
Inventaris/apparatuur/motorvoertuigen	911.523	695.964
Leermiddelen	151.858	192.326
	1.063.381	888.290

	Inventaris/app/ motorvoertuigen	Leermiddelen	Totaal
Boekwaarde	€	€	€
31-12-2021			
Aanschafwaarde	2.524.928	939.327	3.464.255
Cumulatieve afschrijvingen	-1.828.964	-747.001	-2.575.965
	695.964	192.326	888.290
Mutaties			
Investeringen	427.384	11.366	438.750
Afschrijvingen	-211.825	-51.834	-263.659
Desinvesteringen	-12.507	-1.169.484	-1.181.991
Afschrijvingen desinvesteringen	12.507	1.169.484	1.181.991
	215.559	-40.468	175.091
Boekwaarde			
31-12-2022			
Aanschafwaarde	2.939.805	-218.791	2.721.014
Cumulatieve afschrijvingen	-2.028.282	370.649	-1.657.633
	911.523	151.858	1.063.381

Afschrijvingspercentages:	
Inventaris/apparatuur/motorvoertuigen	6,7-33,3%
Leermiddelen	12,50%

Vlottende activa

	31-12 2022	31-12 2021
	€	€
1.2 Vorderingen		
Debiteuren	374.303	335.404
Ministerie van OCW	-	487.023
Overige overlopende activa		
ESF subsidie	39.221	168.380
Vooruitbetaalde kosten	29.911	17.014
Overige overlopende activa	83.456	2.392
Vordering verbonden partijen (SWV)	23.363	-
Totaal overlopende activa	175.951	187.786
Totaal vorderingen	550.254	1.010.213

1.3 Liquide middelen

Kas	4.673	1.359
Tegoeden op bankrekeningen	4.279.367	4.877.232
Tegoeden inzake oudergeleding de Buitenhof	9.962	8.307
	4.294.002	4.886.898

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Passiva

	31-12 2022	31-12 2021
	€	€
2.1 Eigen vermogen		
Algemene reserve	2.546.652	3.727.378
Bestemmingsreserves	1.446.324	1.552.160
Totaal eigen vermogen	3.992.976	5.279.538

Verloopoverzicht huidig verslagjaar	Saldo 31-12-2021	Overige mutaties	Resultaat 2022	Saldo 31-12-2022
	€		€	€
Algemene reserve	3.727.378	250.000	-1.430.726	2.546.652
Bestemmingsreserves publiek				
Bestemmingsreserve innovatie	820.072	-250.000	-56.132	513.940
Bestemmingsreserve personeel	400.000			400.000
Bestemmingsreserve NPO	207.073		200.296	407.369
Bestemmingsreserves privaat				
Bestemmingsreserve privaat overig	125.015			125.015
Totaal bestemmingsreserves	1.552.160	-250.000	144.164	1.446.324
	5.279.538	-	-1.286.562	3.992.976

De bestemmingsreserve Innovatie is bestemd ten behoeve van het financieren van projecten in het kader van het innovatieprogramma, dat onderdeel vormt van de Koers van Alterius (zie Koersdocument “Voor elkaar - Stichting Alterius”). In 2022 is € 250.000 hieruit herbestemd ten gunste van de Algemene reserve.
In 2023 zal het koersplan opnieuw worden vastgesteld, waarbij ook deze reserve herijkt zal worden qua doelstelling, bestemming en omvang.

Door passend onderwijs, transitie jeugdzorg en eigen beleid is deze bestemmingsreserve personeel nodig om het bestuur ruimte te geven om omvang en samenstelling van het personeel te sturen.
Wendbaarheid en scholing van het personeel zijn belangrijk. Wat betreft de kwalificaties van het personeel zullen niet alleen leerkrachten maar ook andere profielen noodzakelijk zijn om de strategische koers te kunnen realiseren.
Het transitieproces van Alterius kan daarnaast leiden tot verloop van personeel, waarvoor financiële middelen beschikbaar dienen te zijn.
De reserve is in 2022 niet gewijzigd, echter zal worden herijkt en aangepast aan de uitgangspunten van het nieuwe Koersplan, dat in de loop van 2023 wordt vastgesteld.

De bestemmingsreserve NPO is bestemd om de middelen die einde boekjaar niet zijn besteed ten behoeve van de doelstelling van het NPO-programma in te zetten voor het onderwijs in de jaren 2023, 2024 en (deels) 2025.
De reserve dient uiterlijk per 31 juli 2025 te zijn besteed. De komende jaren worden deze planmatig besteed op basis van de NPO-plannen die binnen de beide scholen zijn vastgesteld.

De bestemmingsreserve Privaat zal in de loop van 2023 in het kader van het Koersplan worden herijkt. Besteding is is echter slechts voorbehouden voor niet publiek gefinancierde doeleinden.

2.2 Voorzieningen

	31-12 2022	31-12 2021
	€	€
Onderhoudsvoorziening	172.676	318.563
Personele voorzieningen	316.192	171.629
	488.868	490.192

	Saldo 31-12-2021	Vrijval 2022	Dotatie 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
	€		€	€	€
Onderhoudsvoorziening	318.563		108.540	-254.427	172.676
Personele voorzieningen					
Voorziening jubilea	125.052		42.702	-14.655	153.099
Voorziening langdurig zieken	24.803		103.797		128.600
Voorziening duurzame inzetbaarheid	21.774		12.719		34.493
Totaal voorzieningen	490.192	-	267.758	-269.082	488.868

De onderhoudsvoorziening betreft een egalisatievoorziening gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. Voor verdere details wordt verwezen naar de grondslagen.

De voorziening voor jubilea wordt bij opmaak van de begroting voorafgaand aan het kalenderjaar beoordeeld en berekend op basis van de op balansdatum bestaande aanspraken gebaseerd op:
- Leeftijd per medewerker
- Gehele personeelsbestand
- Jaren dienstverband per medewerker
- Omvang dienstbetrekking
- Jubileum bij 25-jarig 50% gratificatie, bij 40-jarige diensttijd 100%
- Gratificatie berekend op individuele salarisgegevens rekening houdend met verwachte gemiddelde salarisstijging op lange termijn en een verdisconteringsvoet van 1%
- Berekening tegen contante waarde
- Rekening houdend met een blijfkans

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor toekomstige verplichtingen voor medewerkers die ziek zijn en waarvan doorbetaling van salaris verwacht wordt.
Op individueel niveau is per medewerker de situatie rondom de ziekte beoordeeld, rekening houdend met het dienstverband de ziekteduur, het uitzicht op gedeeltelijk of geheel herstel en het eventueel aflopen van het dienstverband.

De voorziening duurzame inzetbaarheid is gevormd t.b.v. een drietal leerkrachten. Deze leerkrachten zijn voornemens om het gespaarde aantal uren vanaf 2023 op te nemen.

Onderverdeling voorzieningen	Kortlopend deel < 1 jaar	Middenlang deel 1 - 5 jaar	Langlopend deel > 5 jaar	Totaal
	€	€	€	€
Onderhoudsvoorziening	172.676	-	-	172.676
Personele voorzieningen				
Voorziening jubilea	15.693	10.735	126.671	153.099
Voorziening langdurig zieken	104.800	23.800	-	128.600
Voorziening duurzame inzetbaarheid	34.493	-	-	34.493
Totaal voorzieningen	327.662	34.535	126.671	488.868

2.3 Kortlopende schulden

	31-12 2022	31-12 2021
	€	€
Crediteuren	284.886	203.999
Belastingen en premies sociale verzekeringen	545.937	356.699
Schulden terzake van pensioenen	142.285	122.675
Ministerie van OCW	5.000	-
Overige kortlopende schulden	4.333	6.422
Overlopende passiva	443.352	325.876
	1.425.793	1.015.671

Specificatie overige kortlopende schulden

Netto salaris	4.333	6.422
	4.333	6.422

Specificatie overlopende passiva

Vakantiegeld reservering	343.665	291.778
Bindingstoelage reservering	24.725	-
Vooruitontvangen bedragen	-	25.791
Rekening-courantverhouding oudergeleding de Buitenhof	9.962	8.307
Overige overlopende passiva	65.000	-
	443.352	325.876

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Model G: verantwoording subsidies OCW

Bestuur:	41821	**Brinnr:**	cumulatief

G1. Verantwoording van **subsidies zonder verrekeningsclausule** *(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)*

Geen subsidies ter verantwoording.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen vermeldingswaardige gebeurtenissen na balansdatum.

B6 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Contract met ONS Onderwijsbureau te Heerlen inzake de personele en financiële administratie voor een bedrag van ca. € 82.000, met een looptijd van 1 jaar

Samenwerkingsovereenkomst Bijzondere Leerstoel "Onderwijs en Zorg voor leerlingen met cognitieve beperkingen en gedragsproblemen in het speciaal onderwijs" aan de Universiteit van Amsterdam (UvA):
Overeenkomst met looptijd van 1 maart 2021 t/m 1 november 2024, gesloten tussen:
* Stichting Alterius, Heerlen
* Stichting De Onderwijsspecialisten, Arnhem;
* Aloysius Stichting, Voorhout;
* Stichting Speciaal Onderwijs Twente en Oost-Gelderland (SOTOG), Borculo;
* Stichting SO Fryslân, Drachten
* Vereniging Sectorraad GO, Utrecht.

Partijen zijn een gezamenlijke bijdragen van € 40.000 per jaar overeengekomen, voor Alterius is dit € 18.890.

Overeenkomst met Ossel Schoonmaakbedrijf BV inzake de schoonmaak van de gebouwen van De Buitenhof.
locaties Kloosterkensweg en Heldevierlaan te Heerlen. Looptijd van de overeenkomst: 1 januari 2021 t/m 31 december 2025. Jaarlijkse verplichting ca. € 54.000.

Overeenkomst met Advantive BV, Advantive Services BV en Advantive Licenses BV inzake de outsourcing van de ICT-dienstverlening en -ondersteuning. Looptijd: 1 november 2022 t/m 31 oktober 2026. Jaarlijkse verplichting € 51.000.

Overeenkomst met Cubesix BV inzake de uitbesteding van ICT-dienstverlening en -ondersteuning. Looptijd: 1 november 2022 t/m 31 oktober 2026. Jaarlijkse verplichting € 63.000.

Geen van de vermeldde verplichtingen heeft een looptijd langer dan 5 jaar.

Bezwaarprocedure nieuwe bekostigingssystematiek per 1-1-2023

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn PO-schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Voor Stichting Alterius is de impact ongeveer € 520.000. Voorzichtigheidshalve is dit bedrag niet als vordering op de balans per 31 december 2022 opgenomen.

Momenteel loopt op landelijk niveau een juridische procedure tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022 tegen het ministerie van OCW. Hierbij zijn circa 230 schoolbesturen betrokken waaronder de stichting Alterius, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad. Het bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het naar onze mening waard om de kwestie aan de bestuursrechter voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om een gezamenlijk beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te dienen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van opmaken van de jaarrekening is de uitkomst van de bezwaarprocedure nog niet bekend.

B7 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 2022

Baten

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
3.1 (Rijks)bijdragen Ministerie van OCW			
Rijksbijdrage Lumpsum	7.027.648	6.349.607	7.295.153
Rijksbijdragen MI	825.888	870.028	844.096
Rijksbijdragen P&A-beleid	554.824	487.599	462.315
Rijksbijdragen NPO	546.097	547.278	270.961
Overige subsidies Ministerie van OCW	1.184.235	631.985	269.812
Doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	218.928	682.880	483.235
Totaal (Rijks)bijdrage Ministerie van OCW	10.357.620	9.569.377	9.625.572

Het verschil tussen begroting en de realisatie 2022 wordt veroorzaakt door de indexering die OCW met terugwerkende kracht heeft berekend. Bij het opmaken van de begroting was deze indexering nog niet bekend.

De overige subsidies OCW vallen hoger dan begroot uit doordat extra subsidie is toegekend die niet of niet in die hoogte voorzien was. Dit betreft onder andere bijzondere bekostigingen voor vso € 145.000 en jeugdinstellingen € 410.000.

3.2 Overige overheidsbijdragen			
Gemeentelijke bijdragen gymzaal	17.921	29.921	17.921
Gemeentelijke bijdragen overig	13.657	7.000	19.583
ESF	40.000	40.000	40.000
Totaal overige overheidsbijdragen	71.578	76.921	77.504
3.3 Overige baten			
Verhuur onroerende zaken	68.169	22.300	-
Detachering personeel	752.952	473.575	680.666
Baten niet- subsidiabel	-	2.500	2.608
Baten voorgaande jaren	17.500	-	
Overige baten	131.106	31.879	14.256
Totaal overige baten	969.727	530.254	697.530

In de Overige baten 2022 zitten onder meer IZEO arrangementen à € 62.400. Daarnaast verklaren een aantal extra kleinere subsidies als Boomkraamkamer € 6.000 en de Gezonde School € 3.000 de forse stijging van deze baten. De verhuur onroerende zaken betreft de vergoeding van 2020 t/m 2022 voor de verhuur van ruimten bij IZEO Icarus.

Lasten

4.1 Personele lasten

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
Lonen en salarissen	9.602.992	8.968.359	8.544.517
Personele inhuur P-Flex	398.626	273.500	718.857
Dotatie voorziening jubilea	42.702	6.000	14.639
Vrijval voorziening langdurig zieken	103.797	-	-15.389
Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid	12.719	-	5.990
Nascholing	132.838	166.500	220.390
Reis- en verblijfskosten	121.241	43.500	107.406
Kosten Arbodienst	30.118	17.500	18.507
Overige personele lasten	119.117	44.500	121.339
	10.564.150	9.519.859	9.736.256
Overige uitkeringen (-/-)	-53.482	-75.000	-185.620
Totaal personele lasten	10.510.668	9.444.859	9.550.636

Specificatie Lonen en salarissen

Salariskosten	6.137.136	8.968.359	5.525.762
Vakantieuitkering	496.814	-	433.203
Eindejaarsuitkering	538.562	-	365.634
Bindingstoelage	91.650	-	-
Dag van de leraar	-	-	21.310
Sociale lasten	1.136.910	-	1.127.057
Pensioenlasten	1.201.920	-	1.071.551
	9.602.992	8.968.359	8.544.517

In de nieuwe CAO voor het PO is nu ook een bindingstoelage opgenomen. Deze kosten waren niet begroot.
Daarentegen is de uitkering voor de Dag van de leraar komen te vervallen.
De totale Lonen en salarissen zijn ten opzichte van de begroting gestegen als gevolg van loonstijging in 2022.

Aantal fte's

	aantal FTE'S 2022	aantal FTE'S 2021
OP	85,930	84,225
OOP	25,287	22,654
DIR	2,058	2,058
	113,275	108,937

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
4.2 Afschrijvingslasten			
Inventaris/apparatuur/motorvoertuigen	211.827	238.023	213.292
Leermiddelen	51.834	56.724	60.183
Totaal afschrijvingslasten	263.661	294.747	273.475
4.3 Huisvestingslasten			
Huur	61.404	2.100	5.812
Klein onderhoud	55.535	55.000	61.213
Energie en water	141.361	142.500	145.410
Schoonmaakkosten	136.126	127.500	141.375
Heffingen	25.148	25.500	25.557
Onderhoudsvoorziening dotatie	108.540	91.040	186.089
Tuinonderhoud	9.165	9.500	9.656
Beveiliging	3.847	5.000	3.063
Overige huisvestingslasten	-	-	2.365
Totaal huisvestingslasten	541.126	458.140	580.540
4.4 Overige instellingslasten			
Administratie en beheer	108.066	87.500	101.089
Accountantskosten	31.133	45.000	32.368
Bestuurskosten	308	5.000	15.850
Vergoedingen bestuursleden/RvT	58.179	40.000	43.390
Deskundigenadvies	174.045	102.500	198.031
Telefoon- en portokosten e.d.	32.353	37.000	38.888
Contributies	9.833	17.500	9.886
MR/OR/GMR	2.198	3.600	1.286
Verzekeringen	17.207	18.250	15.760
Kosten schoolbus	29.228	20.000	21.923
Overige instellingslasten	44.055	69.750	34.279
Lasten voorgaande jaren	100.376	-	-
Totaal overige instellingslasten	606.981	446.100	512.750
Accountantshonoraria			
Controle van de jaarrekening boekjaar	31.133	45.000	29.645
Overige controlewerkzaamheden	-	-	-
	31.133	45.000	29.645

In 2021 is een nieuwe bestuurder geworven, de kosten van de werving verklaren de hogere Bestuurskosten in 2021 ten opzichte van 2022.
De lasten voorgaande jaren hebben betrekking op huur over 2020 en 2021. Onder de overige baten (zie par. 3.5) is de daar tegenover staande huisvestingsvergoeding opgenomen.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€
4.5 Leermiddelen			
OLP/inventaris	283.670	470.500	273.306
ICT	324.127	123.500	208.179
Inkoop cursussen leerlingen	144.214		128.227
Totaal leermiddelen	752.011	594.000	609.712

Inkoop cursussen leerlingen worden in de begroting opgenomen onder OLP/inventaris.

5. Financiële baten en lasten

Financiële baten			
Rentebaten	2.545	-	-
Financiële lasten			
Rentelasten/bankkosten	13.585	2.500	17.985
Totaal financiële baten en lasten	-11.040	-2.500	-17.985

WNT-verantwoording 2022 Stichting Alterius

De WNT is van toepassing op Stichting Alterius
Het voor Stichting Alterius toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 154.000.
Het totaal aantal complexiteitspunten voor Stichting Alterius is 7 (zie onderstaande berekening)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022	
Bedragen x € 1	**R.J.L.J.M. Paulissen**
Functiegegevens	Directeur/Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/02-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 90.338
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.205
Subtotaal	*€ 107.543*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 140.921
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 107.543
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2021	
Bedragen x € 1	**T. Bisscheroux**
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01-31/01
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 13.784
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 1.806
Subtotaal	*€ 15.590*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 12.655
Bezoldiging *	€ 15.590

* Toelichting 1a.2021: reden overschrijding:
De totale bezoldiging in tabel 1a overschrijdt het bezoldigingsmaximum. Dit is te verklaren door het uitbetaalde vakantiegeld over 2020 ter hoogte van € 4.451. Deze overschrijding is toegestaan op grond van artikel 3, tweede lid, van de Uitvoeringsregeling WNT. Toerekening van deze bezoldiging aan de bezoldiging 2020 leidt niet tot een overschrijding van het bezoldigingsmaximum in 2020.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2022		
Bedragen x € 1	**J.P. Ten Brink**	
Functiegegevens	Bestuurder a.i.	
Kalenderjaar	**2022**	**2021**
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 - 31/01	01/02 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	1	11
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	65	1.346
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206	€ 199
Maxima op basis van de normbedragen per maand	21.700	271.200
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	281.244	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief BTW)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	8.125	170.732
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	178.857	
-/- onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	**€ 178.857**	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022			
Bedragen x € 1	**G. Kerckhoffs**	**N. Bleize - Voncken**	**E. Chatrou**
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/07
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 11.160	€ 7.440	€ 4.340
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.100	€ 15.400	€ 8.945
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 11.160	€ 7.440	€ 4.340
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Gegevens 2022		
Bedragen x € 1	**R. van Hertum**	**A. Kuijer**
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12	13/10-31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	€ 7.440	€ 1.860
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.400	€ 3.375
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 7.440	€ 1.860
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2021			
Bedragen x € 1	**G. Kerckhoffs**	**S. van der Laak**	**N. Bleize - Voncken**
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01-31/12	01/01-31/07	01/01-31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 10.800	€ 5.579	€ 8.438
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 22.350	€ 8.654	€ 14.900

Gegevens 2021		
Bedragen x € 1	**E. Chatrou**	**R. van Hertum**
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	€ 8.438	€ 8.438
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 14.900	€ 14.900

1d Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Gegevens 2022	
Naam Topfunctionaris	Functie
Pien Versteegh	Lid Raad van Toezicht

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

Complexiteitspunten	
Complexiteitspunten gemiddelde totale baten	4
Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	2
Totaal aantal complexiteitspunten	7
Bezoldigingsklasse	C
Bezoldigingsmaximum	€ 154.000

Qconcepts dedicated accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten

De verdeling van het exploitatiesaldo over 2022 is vooruitlopend op de goedkeuring door het bestuur al in deze jaarrekening verwerkt.

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is resultaat ad -/- € -1.286.562 over 2022 als volgt verdeeld:

	€
Algemene reserve	-1.180.726
Bestemmingsreserve innovatie	-306.132
Bestemmingsreserve NPO	200.296
	-1.286.562

Overzicht verbonden partijen

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten *
SWV Passend Primair Onderwijs Parkstad	stichting	Heerlen	4
SWV Passend Primair Onderwijs Maastricht en Heuvelland	stichting	Heerlen	4
SWV Passend Onderwijs Parkstad VO	stichting	Heerlen	4
SWV Passend Voortgezet Onderwijs Maastricht en Heuvelland	stichting	Heerlen	4
SWV Passend Primair Onderwijs Westelijke Mijnstreek	stichting	Geleen	4
SWV Passend Onderwijs VO 31.04 Westelijke Mijnstreek	stichting	Sittard	4
SWV Helmond-Peelland VO	stichting	Helmond	4

* Code activiteiten:

1. contractonderwijs
2. contractonderzoek
3. onroerende zaken
4. overige

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting Alterius

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Alterius te Heerlen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Alterius per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022, uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf “De basis voor ons oordeel met beperking”, in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. ‘Referentiekader’ van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel met beperking

Aanbestedingen
Stichting Alterius is verplichtingen aangegaan met een totale omvang van € 458.000 die niet in overeenstemming met de Aanbestedingswet en Europese aanbestedingsrichtlijnen zijn aanbesteed, waar dit wel vereist was.

Afweging
Het totaal aan fouten ten aanzien van het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 is groter dan 3%, maar kleiner dan 5% van de totale publieke middelen zoals opgenomen in de jaarrekening. Dit leidt derhalve tot een oordeel met beperking voor de rechtmatigheid.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Alterius zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie
Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Uitgezonderd de gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking' zijn wij op grond van onderstaande werkzaamheden van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. ‘Bestuursverslag’ van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. ‘Bestuursverslag’ van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. ‘Referentiekader’ van het Onderwijsaccountants-protocol 2022.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controle-standaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaam-heden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar

activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

’s-Hertogenbosch, 21 april 2023
Q-Concepts Accountancy B.V.

Digitaal ondertekend door:
Ellen Mengelers
21 april 2023 13:25 +02:00...

E.M.A.J. Mengelers-Smeets RA MSc.

Ondertekening van de jaarrekening

R. Paulissen
bestuurder ……

G. Kerkhoffs
voorzitter RvT ……

A. Kuijer
Lid ……

N. Bleize - Voncken
Lid ……

R. van Hertum
Lid ……

P. Versteegh
Lid ……

Heerlen, d.d. ……

Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

D1 Gegevens rechtspersoon

*	Bestuursnummer	41821
*	Naam en adres van de instelling	Stichting Alterius Kloosterkensweg 6 6419 PJ Heerlen
*	Telefoonnummer	045-5711896
*	E-mailadres	info@stichtingalterius.nl
*	Internetsite	www.stichtingalterius.nl
*	Contactpersoon jaarverslag	ONS Onderwijsbureau, dhr. E.V. Cools
*	Telefoonnummer contactpersoon	088-8504771
*	E-mailadres contactpersoon	e.cools@onsonderwijsbureau.nl
*	Administratiekantoor	ONS Onderwijsbureau
*	AK-nummer	401
*	Gegevens scholen	
	01UO Buitenhof	Kloosterkensweg 6 6419 JP Heerlen
	02KX St Jozef	Pater Kustersweg 3 6267 NL Cadier & Keer
*	Datum samenstellen jaarrekening	6-4-2023